Rates of advertising:

2 inches, 1 column,	one year	$12.00
" " " "	half year	7.00
" " " "	3 months	4.00
" " " "	1 month	2.00
" " " "	one insertment	1.00
2 inches, 2 columns,	one year	$20.00
" " " "	half year	12.00
" " " "	3 months	7.00
" " " "	1 month	4.00
" " " "	one insertment	2.00
3 inches, 2 columns,	one year	$30.00
" " " "	half year	$18.00
" " " "	3 months	9.00
" " " "	1 month	6.00
" " " "	one insertment	3.00

Payments for one year advertisement, half cash, balance after 6 months.
Paymments for all advertisements less than 1 year must be paid in advance.

LIETUVA

Preke apgarsinimu:

2 collai, 1 kolumna,	per meta	$12.00
" " " "	pusia metu	7.00
" " " "	czwerty metu	4.00
" " " "	menesy	2.00
" " " "	wiena syky	1.00
2 collai, 2 kolumnos,	per meta	$20.00
" " " "	pusia metu	12.00
" " " "	czwerty metu	7.00
" " " "	menesy	4.00
" " " "	wiena syky	2.00
3 collai, 2 kolumnos,	per meta	$30.00
" " " "	pusia metu	16.00
" " " "	czwerty metu	7.00
" " " "	menesy	5.00
" " " "	wiena syky	3.00

Už metiny apgarsinima, puse pinigu turi butie užmoketa isz wirszaus, o kita puse po 6 menesiu.
Už visus kitus apgarsinimus, paduotus ant trumpesnio laiko kaip ant metu, turi butie užmoketi visi pinigai isz wirszaus.

Nr. 29 — **CHICAGO, ILL., SUBATA, 17 Liepos (July). 1897 m.** — **Metas V.**

ENTEREDAT THE CHICAGO, ILL POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published at Chicago, Ill., every Saturday.
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.
Subscription $2.00 per year.
All communications must be addressed:
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.

Nedėlinis Laikrasztis
"LIETUVA"
Iszeina kas Subata Chicago, Ill.
Kasztuoja ant metų:
AMERIKOJE..... $2.00
Į UŽMARE..... $3.00
"Lietuvos" spaustuvė spausdina wisokes Knigas, Konstitucijas ir wisokius kitus drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.
Darba atlieka graži ai, greitai ir pigiai.
Užsiraszant "Lietuvą" ir prisiunčiant pinigus už ją, kaip ir su wisais kitais reikalais, wisada reik uždeti szitoki adresą:
A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.

Politiszkos žinios.

—o—

Turkija ir Europos wieszpatystės.

Ant karės lauko terp Turkijos ir Grekijos nieko naujo ne atsitiko. Terp regulariszkų pajiegų rods musziai neatsinaujino, terp neregulariszkų wienok atsitiko keletas susirėmimų ir tai susirėmimų nereikalingų, kadangi jie ne turės swarbos wedamose tarybose. Europos wieszpatyszczių pasiuntiniai apdirbo jau iszlygas, ant kokių priwalo padaryti sandarą kariaujanczios wieszpatystės, bet Turkija tų iszlygų nepriima ir ji traukia wis daugiaus kariszkų pajiegų į Tessaliją, kurią pasirengusi yra palaikyti prieszais norus Europos wieszpatyszczių. Nors patsai sultanas gal sutiktu priimti Europos pasiuntinių apdirbtas iszlygas, bet jį werczia mahometoniszki pawaldiniai nepasiduoti swetimų krasztų reikalawimams. Turkiszkoj kariaunoj Edhemo paszos, ėsanczioj dabar Tessalijoj, apart regulariszkų regimentų, yra ir 40000 albanieczių; tie tiesiog atsisako pasitraukti isz Tessalijos ir pasirengę yra tą prowinciją palaikyti ir ne atiduoti atgal Grekijai. Prieszinasi sugrąžinimui Tessalijos ir kiti mahometoniszki Turkijos gywentojai. Sultanas todėl nežino dabar ką daryti: ar klausyti Europos wieszpatyszczių, ar sawo pawaldinių dalies, ant kurios remiasi ir jo sostas. Klausant Europos įsakymų, jis priesz sawę pakeltų Turkijos mahometonis, klausant gi tų, turėtu priesz sawę wisą Europą. Nežinodamas ką daryti, nežinodamas kam geriaus nusilenkti, tuom tarpu jis bando wien laiką nutęsti, su padarymu galutinos sandaros jis nesiskubina, bet laiko tuos Grekijos krasztus, kuriuos Edhemo kariauna užėmė. Grekonys pats jos isz czia iszwyti ne gali; kolaik Europa neiszras, kaip galima turkus isz czia iszwyti, jie czia ir pasiliks.

Kaip pranesza, Europos wieszpatystės iszsiuntė Turkijos randui įsakymą priimti užgirtas jos pasiuntinių sandaros sanlygas, bet ką darys, jeigu Turkija tų įsakymo ne paklausys? Rengiasi blokuoti Turkijos portus, bet pasirodė jau sykį ant Kretos, kad blokawimo nieks neklauso. Pasilieka wien per karę priwersti Turkiją pasiduoti Europos norams. Katra gi isz Europos wieszpatyszczių panorės ant Grekijos naudos krauja sawo kareiwių lieti? Griebtusi to kelio noriai Maskolija, bet ne ant Grekijos, tikt ant sawo naudos: ji sumuszusi Turkiją norėtu wėl sau kokį nors jos ir tai kuo geriausią, kasnį nuplėszti, ant to wėl nė wiena isz Europos wieszpatyszczių ne sutiks, kadangi jos ir dabar supranta, kad Maskolija per daug Europoj iszsiplatino, taigi ne duos jai czia platintiesi dar labiaus. Pradėta Maskolijos karė su Turkija, galėtu wisoj Europoj uždegti karės gaisrą. Taigi mat czia netikt sunku, bet beweik ne galima Turkiją priwersti klausyti Europos įsakymų; apie sawitarpinį pawydėjimą Europos wieszpatyszczių Turkija gerai žino ir todėl teip drąsiai ir prieszinasi jų užgyrimams pasiduoti. Sutikimas terp Europos wieszpatyszczių teip ilgai galimas, kolaik nieks ne bando kasinėti Turkijos skruzdėlyną ant sawo naudos, kaip tikt kuri nors wieszpatystė tą padarys, kitos susidraugaus ir priesz tą szoks už palaikų pasidalinimą.

Europa priesz Anglija.

Pabaigoj szio mėnesio, rengiasi atsilankyti pas maskoliszką carą Wokietijos ciecorius su sawo motere; drauge keliauja ir kanclierius Hohenlohe. Stengiasi mat Wilhelmas prikalbėti carą susijungti wisoms Europos wieszpatystėms priesz Angliją. Wokietija pažada wisame remti Maskolijos reikalus Indijose ir Rytinėj Azijoj priesz Angliją (bet ne Turkijoj), Maskolija gi remtu Wokietiją, jeigu ateitu laikas užimti su wisu po Wokietijos waldžia salas Samoa, Oceanijoj, prieszais norus Anglijos ir Suwienytų Wieszpatyszczių Sziaurinės Amerikos. Toksai susijungimas Maskolijos su Wokietija galėtu dar labiaus atszaldyti Prancuziją dėl maskolių, o karėje su Anglija Prancuzija ne atbutinai reikalinga, kadangi kitų Europos wieszpatyszczių laiwynės per silpnos ant pasiprieszinimo Anglijai; be Prancuzijos jos negalėtu pasekmingai priesz Angliją kariauti. Ciecorius Wilhelmas wienok pasitiki atrasti kelią, kuriuomi einant galima but ir Prancuziją į tokį susiriszimą patraukti. Tą wienok galima padaryti wien sugrąžinant prancuzams atgal paweržtas per karę 1871 m. prowincijas. Kitaip Prancuzija nesirisz su Wokietija.

Wokietija pati rods ne bando Prancuziją prie tokio susiriszimo prikalbinėti, bet daro tą per tarpinįkystę Austrijos. Dabar parengtas yra susiwažiawimas užrubežinių reikalų ministerių Prancuzijos ir Austrijos, ant kurio bus tie dalykai apkalbėti. Toliaus, atkakus į Maskoliją Prancuzijos prazidentui ir jos užrubežinių dalykų ministeriui, kalbįs prie to gal ir caras. Tikt nežinia, kokią naudą pažada už pristojimą Prancuzijai, kurios pajiegos czia reikalingiausios, be jos kitos Europos wieszpatystės ne gal priesz Angliją kariauti. Ant patraukimo prancuzų, Wokietija bando jiems nusilenkti. Dabar tapo užbaigtos tarybos terp Wokietijos ir Prancuzijos kaslink rubežių tų wieszpatyszczių waldybų wakarinėj Afrikoj. Pagal tą sutartį, Prancuzijai pateko krasztas Gurma, Wokietija gi priskyrė Sandonna Munger prie sawo waldybų.

Austrija.

Austrijoj traukiasi toliaus kowa už kalbą terp wokieczių ir tautų slawiszkos kilmės. Wokiecziai pasiprieszino sulyginimui tiesų czechiszkos kalbos Czechijoj ir Morawijoj ir tuom, be jokios sau naudos, priesz sawę pakėlė wisus Austrijos slawus, kurie susiartino ir remia wiens kito reikalus priesz wokieczių wirszinįkystę. Besitraukianti kowa už lygybę tiesų wisokios kilmės Austrijos pawaldinių atsiliepia ir ant kitos pusės wieszpatystės, taigi ant Wengrijos. Austrijoj wokiecziai skriaudžia slawiszkos kilmės tautas; Wengrijoj tą patį daro magyarai su slawais ir rumunais. Kaip Austrijoj, teip ir Wengrijoj slawai wienyjasi priesz sawo skriaudėjus ir nėra abejonės, kad ankszcziaus ar wėliaus jų czia bus wirszus, kadangi skaitlius wokieczių ir magyarų yra mažesnis, jeigu tikt slawai wienybėj pasiliks, jeigu terp jų neužgims pawydėjimai ir nepasitikėjimai. Rods sawo neiszmintingu pasiprieszinimu teisybei, wokiecziai erzina slawus ir tokiu erzinimu geriausiai juos wienybėj užlaiko. Reichenberge wokiecziai užpuolė ant czechų, kurie czia norėjo apwaikszczioti kokią sawo tautiszką szwentę. Panaszus atsitikimas buwo Egere: czia wokiecziai pakėlė maisztus, koliojo žandarus, mėte į juos su akmenimis teip, kad ant galo reikėjo paszaukti kariauną ant jų suwaldymo.

Iszpanija ir jos waldybos.

Kiek galima numanyti, dabartiniai Iszpanijos ministeriai, besistengianti nusilenkti priesz Suwienytas Wieszpatystes Sziaurinės Amerikos, ne ilgai galės ant sawo wietų užsilikti, jeigu ne norės, idant pakiltu maisztai paczioj Įszpanijoj. Ankszcziaus ar wėliaus jų wietą užims kiti, prigulinti į liberaliszką partiją. Paėmus waldžią liberalams, tie ne žada nusilenkti priesz Ameriką, bet rengiasi tiesiog ne daleisti nė jokio jos įsikiszimo į Kubos reikalus. Tuli tos partijos laikraszcziai jau dabar kalbina atszaukti iszpaniszką pasiuntinį isz Washingtono, o amerikoniszko su wisu nepriimti. Toliaus ragina susijungti su Iaponija ir drauge pradėti karę su Suwienytoms Wieszpatystėms, idant joms ant wisada atimti norą kisztiesi į kitų wieszpatyszczių reikalus.

Ant salos Kubos nieko swarbesnio ne atsitiko. Pereitą nedėlios dieną atkako į Juraco amerikoniszkas laiwas su liuosnoriais isz Floridos. Iszpaniszkas kariszkas laiwas, "Reina Maria Christina", stengėsi tą laiwą suimti, bet nepasisekė. Kada paskui jurinįkai nuo to laiwo iszlipo ant kranto ir bandė atkakusius liuosnorius iszgaudyti, užpuolė ant jų pasislėpę kubiecziai ir sumuszė teip, kad turėjo grįžti atgal ant laiwo.

Prowincijoj Santiago de Cuba, terp iszpaniszkos kariaunos neiszpasakytai platinasi ligos teip, kad truksta kareiwių ant iszėjimo priesz susirinkusius czia kubieczius. Tie todėl smarkiaus subruzdo, įgawo daugiaus drąsos ir tankiai ne laukia ant iszpanijonų užpuolimo, bet pats jieszko prieszų ir užpuldinėja ant iszpanijonų užimtų miestų ir twirtynių.

Suwienytos wieszpatystės ir Havai salos.

Kunigaikształienė salų Havai, Kaiulani, giminaitė pawarytos amerikonų nuo sosto karalienės, važinėja po Europą ir stengiasi iszmelsti Europos pagelbą priesz Ameriką, pasirengusią užimti po sawo waldžia Havai salas. Kunigaikształienė Kaiulani dabar lankosi Londone ir atlankė Anglijos užrubežinių dalykų ministeriją.

Japonija isz sawo pusės reikalauja nuo Havai salų rando didelio atlyginimo už nepriimtus japoniszkus ateiwius. Havai randas buwo užmanęs pawesti tuos nesutikimus ant nusprendimo santaikos sudui, bet Japonija ant to nesutinka, ji reikalauja pati užganėdinimo, be jokios keno nors tarpinįkystės.

Apart rupeszczių su Havai saloms, Suwienytos wieszpatystės turi jų ir daugiaus. Užgimė nesutikimai su Morokko wieszpatyste, Sziaurinej Afrikoj. Amerika iszsiuntė ten du sawo kariszku laiwu, su kurių pagelba nori priwersti to kraszto ciecorių nusilenkti priesz Amerikos reikalawimus. Europos wieszpatystės rengia protestą priesz naujai užgirtą muitų tarifą. Jeigu protestai ne gelbės, žada užkrauti didelius muitus ant Amerikos produktų ir iszdirbimų. Tie nauji muitai labiausiai sukėlė Europos tautas priesz Ameriką.

Widurinė ir Pietinė Amerika.

Terp neseniai susijungusių į wieną ryszį widurinės Amerikos republikų jau užgimė nesutikimai terp dwiejų isz jų: Nicaraguos ir Costa Rica. Nesutikimų tų ne gal nieks praszalinti, taigi terp susijungusių republikų gal užgimti karė, kuri jas wėl paskirstys.

Isz Uragwajaus teiposgi ateina žinios apie smarkų muszį rando pajiegų su maisztinįkais, po Araguo, prowincijoj Cerro Largo. Tame susirėmime, kaip sako, maisztinįkai likosi sumuszti.

Jeigu jautiesi nesweiku, imk wieną CASCARETS, o iszgydys tawę, už 10 ir 20c.

Isz Lietuwos.

Amatai Lietuwoj.

Wilniaus laikrasztis, "Wilenskyj Wiestnik", patalpino straipsnį apie Lietuwos iszdirbystę. Laikrasztis teisingai iszreiszkia, kad amatai po kaimus stowi labai žemai, daugumas amatinįkų ne wisada užsiima sawo amatu, bet atėjus laukų darbams, amatus pameta ir griebiasi laukų darbo. Prie tokių sanlygų, žinoma, musų kaimo amatinįkas negal rupintiesi apie pagerinimą sawo iszdirbimų; pakylant amatams pas kaimynus, musiszkiai wis puola ir todėl jiems sunku konkuruoti su kaimynų iszdirbimais, kurie ir pigesni, ir dailesni ir geresni.

Ant pusantro milijono Wilniaus gub. gywentojų, amatinįkų buwo 8000, terp kurių 3380 meisterių, 2695 jų pagelbinįkai ir 1959 mokintiniai. Daugumas amatinįkų yra žydai; krikszczionys gi amatinįkai beweik wisi katalikai, terp jų maskolių nėra. Wisame amatinįkų skaitliuje yra ⅔ žydų ir tikt ⅓ krikszczionių. 1891m. wienok gubernijoj buwo daugiaus amatinįkų: pagal gubernatoriaus surinktas žinias apie amatinįkus, tą metą pasirodė jų 8849. Nupuolus iszdirbystei, nupuolė ir prekyba wietiniais iszdirbimais. Apie pakėlimą amatų randas nesirupina; amatų mokslainių rando uždėtų ir užlaikomų beweik nėra, yra wien keletas priwatiszkų, kaip antai užlaikoma Wilniaus labdaringos draugystės, kita žydų užlaikoma ir nedėliniai pieszimo kursai prie priwatiszko amatų bazaro, Wilniuje. Apart to, mokina amatų ir tulose pradinėse mokslainėse, bet toms nėrupi apie pagerinimą ir pakėlymą amatų, bet tikt apie pramokinimą kiek amato waikų.

Kauno gub. 1895m. buwo isz wiso 27000 užsiimanczių amatais teip žydų, kaip ir krikszczionių. Iszdirbimai wietinių amatinįkų negal but prilyginami prie iszdirbimų kaimyniszkų krasztų. Amatų mokslainių czia beweik nėra; mokina jų tikt pradinėse mokslainėse Janowo ir Pnewos. Sliesorystės ir kalwystės mokina mokslainėj Kauno, Reseinių ir Telszių.

Minsko gub. 1894m. buwo isz wiso 26287 amatinįkai (ant 3465 mažiaus negu, 1893m.); isz to skaitliaus 14663 gyweno miestuose, o 11628 po kaimus. Wisame skaitliuje buwo 13678 meisteriai, 4920 pagelbinįkų ir 4689 paprasti darbinįkai.

Grodno (Garteno) gub. 1895m. buwo 37704 amatinįkai: 13380 gywena miestuose ir 24324 ant kaimų. Wisame skaitliuje buwo 25010 meisterių, 6984 darbinįkų ir 5650 mokintinių. Tame skaitliuje 41,27% buwo krikszczionių. 58,52% žydų (skaitlius gywentojų žydų siekia czia tikt 13%) ir 0,20% mahometonų. Specijaliszkos amatų mokslainės wisoj gub. nėra nė wienos; pradynėse mokslainėse kaip kur mokina ir amatų.

Witebsko gub., 1894m., buwo 41196 amatinįkai, 15427 jų gyweno miestuose ir 25767 po kaimus. Tame skaitliuje buwo 28668 meisteriai, 8923 darbinįkai ir 3605 mokintiniai.

Isz to matyt, kad mažiausiai amatinįkų yra Wilniaus gub. ir kad nežiurint ant to, kad niekur nėra žydų daugiaus 15% gywentojų, bet amatinįkų žydų wisoj Lietuwoj yra daugiaus 50%. Skaitlius amatinįkų nesidaugina, bet kaip kur pasimažino. Priežastis to yra ta, kad musų amatinįkai nesirupina apie pagerinimą sawo iszdirbimų ir todėl jie negal konkuruoti su atgabentais isz kitų krasztų.

Nedaili prowa.

Neseniai Telsziuose pasibaigė ne daili prowa ir keli lietuwiai likosi skaudžiai nubausti. Wiename kaime Telszių pawieczio gyweno ukinįkas, Juozas Gailus, turintis penketą waikų. Gailius apleido sawo paczią su waikais, o pats suėjęs su mergina, Mare Stupelyte, su ja paleistuwiawo, ant ko wisą sawo uždarbį apwersdawo, jo gi pati dirbo kaip galėdama, kad tikt sziaip teip iszmaityti sawo waikus, bet wis skundėsi giminėms ir kunigui, bet ir tie nejstengė sugrąžinti wyro pacziai. Ant galo giminėms ir draugams apleistos moteriszkės nusibodo klausyti jos skundų ir jie nusprendė nubausti kaltinįkus. 25 d. Rugsėjo pereitų metų ant jomarko Alsėdžiuose buwo Gailus ir jo numylėtinė, ten jie girtuokliawo par isztisą dieną; ant jomarko buwo ir wienas isz kaimynų apleistos moteriszkės, Pranciszkus Grainis, jo bernai, Lutkus ir Doraczus ir Marės brolis, Petras Stupelis. Grįždami isz jomarko paskutiniai užtiko pakėlėj, girioj, po krumų gulinczius, Marę Stupelytę ir Gailių ir nusprendė juos nubausti. Grainis muszė Marę, jo gi bernai Gailių, baisiai juos sumuszę, parwežę namon. Kaltinįkus nugabeno į namus Gailienės motinos, sukwietė wisą kaimą ir czia per naktį, pasidalydami, muszė, kaip jiems rodėsi, kalcziausią Marę, teip, kad ta rytmetyj ir pasimirė. Užtai kankintojai ir pateko po sudu. Sudas kaltinįkus nubaudė gana skaudžiai. Grainį nusprendė ant dwiejų mėnesių į kalinį; ant tokios jau bausmės nuspręstas ir Doraczus; Waiczulį gi nubaudė skaudžiau, nusprendėnes ant nužudymo wisų tiesų ir ant paskyrimo į aresztantų rotas ant pusantrų metų; kiti gi apkaltintiejie likosi iszteisinti.

Negera degtinė.

24 d. Gegužio, ukinįkas kaimo Sukilių, Woitkuszkių walszcziaus, Leonas Kurminas, rado lauke užlipintą stiklinę, kaip jam rodėsi, degtinės. Stiklėlį tos newa degtinės iszgėrė pats, kitą gi dawė samdinįkui, Jonui Sorgeliui. Degtinę tą wienok gėru siejie tuojaus pajuto, į walandą Sorgelis pasimirė; jo gi gaspadorių ir waiszintoją pasisekė iszgelbėti. Kas tai buwo do degtinė ir kas ją pametė, gal pasirodys wėliaus. Tą dalyką dabar sudas tirinėja.

Kodėl maskoliai mokina tikėjimo mokslą gimnazijose.

Kad maskoliai ne kenczia nestacziatikiszko tikėjimo ir kad isz tokių tikėjimų labiausiai nekenczia katalikiszko, tą kiekwienas lietuwys pats datyrė, nors maskoliai prie to neprisipažysta. Neseniai, wienas gimnazijos direktorius Latwijoj atsiliepė į maskoliszką apszwietimo ministeriją, idant mokintiniai liuteroniszko tikėjimo butu gimnazijoj paliuosuoti nuo mokinimosi sawo tikėjimo; ant to jiems norėjo paskyrti laiką lankyti liuteroniszką bažnyczią. Apszwietimo ministeris ant direktoriaus praszymo nesutiko, bet iszsitarė, kad geistina jam labai, idant liuteroniszko tikėjimo mokslas butu gimnazijose pastorių iszguldomas maskoliszkoj kalboj. Czia mat ir pasirodė priežastis rupestingumo apie tikėjimo mokslą maskoliszko apszwietimo ministerio: jeigu mokintiniai turėtu ant to eiti į kirchę, ten žinoma, pastoriai juos mokintu wokiszkai arba latwiszkai. Czia pasirodo rupestingumas ministerio apie apsaugojimą waikų nuo mokinimosi ko nors prigimtoj jų kalboj.

Isz Suwalkų gubernijos.

"Ukinįkas" paduoda, kad Kalwarijos pawietyj (Suwalkų gubernijoj), kaime Menkupių, wienas ukinįkas, turėdamas piktumą ant sawo kaimyno, padegė jo triobas.

Tas pats laikrasztis pranesza wis apie naujas kratas po Starapolės, Wilkawiszkio ir Naumiesczio pawieczius. Kratas tas žandarai daro, kadangi pats lietuwiai wiens kitą skundzia maskoliams. Užtenka kaimynui susipykti už kokį nors mažmožį, o tas atkerszyja sawo broliui kaimynui apskųsdamas jį maskolių žandarams, buk jis prilaiko lietuwiszkas knigas. Mat mes mokame geriausiai wiens kitam atkerszyti, už tai kur reikia wienybėj kokį nors darbą atlikti, ten mus nėra, kadangi į wienybę niekaip sueiti ne galime. Kerszto darbai, apskundimai apsireiszkia ne tikt pas brolius Lietuwoj, bet ir Amerikoj. Czia patinkame net laikraszczius, kurie denuncijacijas pagiria, jeigu jos musų partijų kowose ant naudos partijos gal but apwerstos. Matomai net tuli musų wadowai ne gal atskirti doro nuo nedoro darbo ir nesupranta, kad ir kowoje ne kiekwieną ginklą doram žmogui pritinka wartoti. Iszteisindami apskundimus dėl kokių nors mierių, juk mes tas denuncijacijas platiname terp ne apszwiestų žmonių, prie jų tamsuolius pratiname. Kokią sėklą sėjame, tokius ir waisius renkame. Pagirdami denuncijacijas, jeigu jomis kowoje su musų pažiurų prieszais galime pasinaudoti, ne turime tiesos peikti, jeigu musų prieszai griebiasi to paties ginklo dėl musų paskandinimo; neturime tiesos peikti nė padegėjų, nė žmogžudžių.

Padegėjų draugystė.

Miestelyj Lubcza, Naumiestėlio pawietyj, pradedant nuo 25 iki 31 Gegužio užgimdawo kas dieną kur nors gaisras. Pasirodė, kad wisi tie gaisrai paėjo nuo padegimo; isznaikino jie daugybę namų ir gywentojų turtų. Ant galo susekė, kad padegėjai buwo susidraugawę; jie kaip kada už pinigus, gautus nuo norinczių už ką nors atkerszyti, padegdawo nepatinkanczių ypatų namus. Keturi sanariai tos padegėjų draugystės likosi suaresztuoti; nuo to laiko ir gaisrai pasiliowė.

Nubaustas už tikėjimą.

Maskoliszkas randas musų kraszto unijotus, ne norinczius stacziatikiais pastoti, nors to caras batiuszka, nesuprasdamas kodėl, teip karsztai geidžia, siunczia, už tokį kwailiems caro norams pasiprieszinimą, į gilią Maskoliją, isz Maskolijos wėl, nenorinczius spangai garbinti stacziatikystę, siunczia į musų krasztus. Dabar į Buiską, Kurszėj, atsiuntė kapitoną Biriukową, kurisai, po sawo dwarus Maskolijoj, platino Tolstojaus mokslą, doriszkai augszcziaus už stacziatikystę stowintį. Maskolijos randas, ir jos despotiszki carai niekaip negal ant tiek sawo proto pakelti, idant galėtu suprasti reikalą tikėjimiszkos liuosybės. Tikėjimas, kaip ir saužinia yra žmogaus sawaszczia, o ne carų. Nėra czia todėl wietos purwinoms carų rankoms, arba jo pasileidusių tarnų. Už tikėjimą žmogus atsako priesz Diewą, o ne priesz pasileidusius despotus.

Lietuwiszkų kiaulių wėl ne įleis į Wokietiją.

Per tulas muitinyczias dabar leido isz Lietuwos ir isz Lenkijos kiaules į Prusus; Prusų waldžios wienok wėl iszdawė padawadyjimą, nuo 1 d. Rugsėjo uždaryti su wisu rubežių dėl waromų isz Maskolijos kiaulių, taigi nuo to laiko Lietuwos kiaulių wėl ne įleis į Prusus.

Pasimirė Szolkowski.

Kaip lenkiszkas Warszawos laikrasztis "Glos" paduoda, pasimirė gana pagarsėjęs lenkiskoj raszlawoj raszėjas, Szolkowski. Raszė jis pasakaites rods lenkiszkoj kalboj, bet tematus tankiai ėmė isz Lietuwos žmonių gywenimo; po sawo rasztais pasiraszydawo wardu Brolis. Wiena isz jo pasakaiczių, Jurgis Durnelis, yra wersta ir į lietuwiszką kalbą. Terp jo pasakų yra dar wiena isz lietuwių gywenimo—Lewonas Jonas.

Užaugimai Lietuwoj.

Maskoliszka žemdarbystės ministerija apgarsino apie jawų derlingumą wisokiuose Maskolijos krasztuose. Pagal tas žinias, geras szių metų užaugimas yra tikt szitose gubernijose: sziaurinėse, priažerinėse, teiposgi Jaroslawo ir Twero gub. Widutiniszkas užaugimas yra wisose lietuwiszkose gubernijose, teiposgi Latwijoj. Apskritai imant wisą Makoliją, czia szį metą daugiaus yra gubernijų, kurias pasiekia neužaugimas, negu tokių, kuriose gywentojai gali tikėti surinkti daugiaus. kaip widutiniszkai.

Isz Wilkmergės pawieczio, Kauno gub.

Kaime Peliszi, Pulanų walszcziaus, 15 d. Gegužio, su dalgiu pasipjowė 60 m. ukinįkas, Jonas Žekonis.

Isz Amerikos.

Ateiwyste in Ameriką.

Amerikoj platinasi dwi nuomonės kasliuk swetimų ateiwių: natiwistai reikalauja uždarymo su wisų Amerikos dėl swetimų ateiwių ir ta partija, waldant dabar republikonams, yra drutesni, kadangi prie tų nuomonių glaudžiasi ir dabartinis prezidentas, kiti gi, tų dabar mažiaus, negeidžia apsunkinimo swetimos ateiwystės. Kaip republikonai su Mc Kinleyu, besistengdami uždaryti Ameriką ne tikt dėl swetimų ateiwių, bet ir dėl swetimos prekystos, teip ir jų prieszinikai ne remia tų sawo nuomonių ant kokių nors isztirimų, bet teip sau ant parodymo, kad newa turi sawo nuomonę. Kad swetimi ateiwiai ne yra teip be wertės dėl Amerikos, užtėmyjo tą ir gryno kraujo amerikietis, Horace G. Wadlin, perdėtinis szteto Massachusettso statistiszko biuro. Wadlin sawo praneszime sako, kad jeigu ir toliaus teip mažysis skaitlius gywentojų Massachusettse, kaip mažinosi per paskutinius 30 metų, tai į porą deszimtmeczių tik pasilikusios kapinės parodys, kad czia seniaus žmonės gyweno. Nuo 1865 iki 1895m. skaitlius gywentojų czia sumažėjo ant 20%; tikt dwiejuose pawiecziuose, Falmouth ir Provincetown jis truputį pasidaugino, kituose pawiecziuose wisur nuo 1865m. sumažėjo. Wellfleet 1865m. turėjo 2296 gywentojų, dabar turi tikt 968, taigi nužudė daugiaus kaip 50%; žymus sumažėjimas yra ir kituose pawiecziuose, ypacz gi Sandwich pawietyj. Su sumažėjimu gywentojų, sumažėjo ir wisokia pramonė. 1885m. Wellfleet pawietyj buwo 425 dirbtuwės su 2719563 dol. kapitalo, 10 metų wėliaus buwo jų jau tikt 328 su 518868 dol. kapitalo. Keli metai atgal apie Cape Cod žwejonė gerą duodawo uždarbį, bet dabar ir tas nupuolė. 1885m. į žwejonę įdėtas buwo kapitalas 1941921 dol. bet į deszimtmetį tas nupuolė ant 64%. Seniaus wisur pamariuose buwo gywybė, daug žmonių dirbo laiwų dirbtuwėse, sziądien gi nė žwejų, nė dirbtuwių nėra, nėra kam ir laiwus dirbdinti. Wisuose krasztuose Naujos Anglijos skaitlius gywentojų sumažėjo. Ant farmų rods yra czia gimę, bet tik seniai, jaunų beweik nėra; tie isztraukė į didelius miestus. Ateiwių czia ne daug, bet skaitlius jų dauginasi nors palengwiaus negu reikia. Apie Cape Cod daugiausiai yra portugalieczių, kurie nors mažai apszwiesti, daugumas ne moka nė skaityti, bet jie wisų pageidaujami kaipo geri laukų darbinikai ir žwejai. Ne apsunkinimo swetimos ateiwystės czia reikia, bet palengwinimo jiems apsigywenti. Jeigu Amerikoj sunkus laikai, tai ne swetimi ateiwiai tuos sunkius laikus gimdo, bet ne atsakanczios gywenimo iszlygos, wissas ne atsakantis surėdymas; uždarius sawo rubežius nuo swetimų taworų, nuo swetimų ateiwių, nuo europeiszko apszwietimo, Amerika ne pakels nė sawo iszdirbystės, nė turtingumo, nė apszwietimo. Amerika ne pirmutinė wieszpatystė, kuri stengiasi apsaugoti nuo kokios nors swetimos įtekmės; likimas wienok kitų gerą duoda persergėjimą neužkenczianiems nieko swetimo Amerikos natiwistams

Senowes ciwilizacija sziaurinej Amerikoj.

Atkakus į sziaurinę Ameriką, taigi į dabartines Suwienytas Wieszpatystes, europiecziams, gywenanti ant tų plotų medėjai indijoniecziai stowėjo ant žemo kulturiszko laipsnio, nepažino jie nė žemdarbystės, nė metalių; toliaus į pietus, Meksike, atkakę iszpanijonys rado twirtai suorganizuotą wieszpatystę, su dideliais ir puikiais miestais; jeigu kuom czia gywentojai žemiaus už iszpanijonis stowėjo, tai tik tuom, kad jų ginklai buwo niekesni, todėi juos iszpanijonys ir pamuszė.

Naujausi wienok tirinėjimai parodė, kad ir plotuose Suwienytų Wieszpatyszczių seniaus, taigi priesz atėjimą czia europieczių, gyweno tauta, ar gal keletas jų, kuri augszcziaus kulturiszkai stowėjo negu tos indijonieczių giminės, kokias czia europiecziai rado. Iszilgai Mississippi, Kalifornijoj, Oregone, Colloradoj randa sziądien senowės miestų griuwėsius, žinoma dabar ne apgywentų, randa czia augsztus pylimus. Kokia tauta gywena tuose miestuose, dar tikrai ne isztirta, bet dabar czia gywenanti indijoniecziai apie tas senowės ciwilizacijos liekanas nieko nežino, taigi turbut jie padirbti ne tų dabar czia gywenancziu indijonieczių, nes tąsyk apie tai butų nors jų pasakose ir padawimuose paminėta.

Liekanas gana augsztos senowės kulturos randa ne tikt pietiniuose, arcziaus Meksiko rubežių sztetuose, bet ir toliaus į sziaurius. Dabar ant Superior ažero atrado labai senas wario kastynes. Kastynėse tose dirbo ir kasė warį priesz Kolumbo Amerikos atradimą. Darbai wienok, kiek matyti, pasiliowė priesz atėjimą į Ameriką europieczių, taigi jose dirbo seniaus czia gywenusi, bet iszmirusi, ar gal isz czia pasitrausi žmonių giminė.

Atrastose kastynėse liekanos iszdirbimų parodo, kad dirbusiejie jose buwo augsztai kulturiszkai pakilę, kadangi tą rodo teip budas darbo kastynėse, kaip ir pats surasti czia iszdirbimai, kaip wariniai peiliai, kirwiai ir kitoki daiktai.

Jau senowės jezuitų misijonierius, Allouez, raszė, kad po wandeniu ant Siperior ažero rasdawo didelius, po 20 ir daugiaus swarų sweriancziu dailiai nudirbtus wario szmotus. Tąsyk czia giwenusiejie indijoniecziai ne drysdawo to wario į rankas paimti, laikė jį už diewų ažerui suteiktas dowanas; matomai jie nė wertės wario nežinojo, kaip nežinojo, kas jį padirbo.

Taigi tie radiniai aiszkiai parodo, kad ant tulų wietų dabartinių Suwienytų Wieszpatyszczių labai senisi gyweno tauta gana augsztai kulturiszkai pakilusi, kuri paskui isz tų krasztų prapuolė. Kas wienok tai buwo do tauta, kodėl ji isz czia isznyko, to negalima susekti.

Baisi bausme.

Fort Landerdale, Fla. Wienas indijonietis, wardu Tigras, suwiliojęs paczią indijonieczių wadowo, su ja iszbėgo. Wisa nuskriausto wado tauta leidosi wytiesi pabėgelius ir juos suėmė, paskui susirinko ant sudo ir nusprendė kaltinikus atiduoti ant suėdimo aligatoriams (aligatoriai yra tai dideli wandeniniai driežai). Pririszo kaltinikų porą wandenyj, kuriame buwo daug aligatorių. Per isztisą dieną iszbuwo jie pririszti ant saulės spindulių. Wakare iszlindo aligatoriai isz wandens, pirmiausiai sudraskė į tarpą kaltinikų pririsztą szunį. Paskui griebė ir nusikaltėlius, sudraskė juos į szmotus ir suėdė.

Nelaimes ant geležinkelio.

Bay City, Mich. Iszėjęs isz czia į Saginaw trukis elektriszko geležinkelio nupuolė nuo tilto į upę ir su juom įpuolė ir 7 pasažieriai. Wiena moteriszkė ir trejatas waikų prigėrė; trys gi kiti pasažieriai sunkiai apsikulė. Trukio konduktorius ir motormanas iszsigelbėjo wien tuom, kad nuszoko į wandenį nuo puolanczio trukio. Kaip sako, kaltė czia trukio motormano, kurisai parengė lenktynes su szale bėganczių kito geležinkelio trukiu. Kada pamatė, jog tiltas atidarytas, jau smarkiai įsibėgusio trukio ne galima buwo sustabdyti.

Pittsburg, Pa. Netoli Falshon, Pa. iszszoko isz rėlių taworinis geležinkelio trukis ir 10 wagonų nupuolė nuo augszto kelio pylimo į upę Beaker. Kada ta nelaimė atsitiko, ant trukio, apart geležinkelio tarnų, buwo 40 slapta važiuojanczių. Isz po wagonų griuwėsių isztraukė tris baisiai sumankytus; truksta dar 10, taigi nežinia, kas su jais atsitiko.

‡ Des Moines, Ia. Netoli Boone susimuszė du geležinkelio trukiai, prie ko 8 žmonės likosi užmuszti, daugelis gi pasirodė sunkiai sužeistų.

Nužude beproti.

Sing Sing, N. Y. Likosi czia su pagelba elektrikos nužudytas negras, John Henry Baker, ant nužudymo sudo nuspręstas. Tuom tarpu pjaustant jau negywo kuną, D—ras Markiewicz ant jo smegenų persitikrino, kad nužudytasis buwo beprotis, todėl negalėjo but ant nužudymo nuspręstas, kadangi beprotis, pagal tiesas, niekur ne atsako už sawo darbus. Wieton nuspręsti ant nužudymo, priderėjo jį patalpinti į beproczių namus. Mat Amerikoj, ypacz su negrais, sudai daug ceremonijų nedaro.

Drožkos be arkliu.

New Yorke pradėjo važiuėti drožkos be arklių. Naujos be arklių drožkos į walandą nuwažiuoja 20 mylių; nereikia czia wežėjui arklių plakti. Pajiega waranti tą naują wežimą yra elektrika. Elektriszka batereja sworia 1000 swarų ir wieno jos priliodawimo užtenka ant nuwažiawimo 25 mylių. Suwaldyti tokį wežimą daug lengwiaus negu paprastą, traukiamą su arkliais.

Wel gal užgimti twanai.

St. Paul. Isz wisų krasztų terp St. Paul ir South Rapids ateina žinios, kad upėj Mississippi wandens smarkiai kyla. Upė Rem, prieszais Anohą praėdė pylimus ir iszsiliejusi po wisas aplinkines, pridirbo blėdies ant 100000 dol. Floodwoole, ant Duluth ir Winnipeg geležinkelio wanduo užtwino ir užliejo namų pamatus.

Perkuno nutrenkti.

Wellsville, Oh. Perkunas trenkė į žmonių minią susirinkusią ant pasilinksminimo ir keturis užgawo. Wiena jauna moteriszkė nuo to tuojaus pasimirė, trys gi rods dar gywos, bet wisgi nežinia, ar galės iszgyti.

Wheelersburg, Oh. "Young Mens Catholic Institute" laikė czia sawo pikniką. Susirinkusiems besilinksminant, užėjo smarki audra, trenkė perkunas ir apswaigino 50 žmonių; iki sziol wienok nė wienas isz jų dar nepasimirė; gal but, kad wisi iszliks.

Szeszi darbininkai užmuszti.

Lesington, Ky. Ant susikeitimo stritkarių linijos su Cincinnati Southern geleinkeliu dirbo szeszi negrai darbinikai prie taisymo sztritkarių linijos. Wienas isz darbinikų užstojo ant dinamito patrono, nuo ko atsitiko smarki dinamito expliozija. Trys darbinikai likosi į szmotelius sudraskyti, kiti gi trys mirtinai sužeisti.

Nauja muitu tarifa.

Nauja muitų tarifa likosi senato priimta 38 balsais senatorių; prieszingų jai balsų buwo 25. Daėjus žiniai apie priėmimą naujos tarifos į Europą, pasiuntiniai tulų parlamentų atsiliepė teiposgi apie tą Amerikos tarifą. Austrijoj ir Wokietijoj reikalawo, idant randai pakeltų protestą, jeigu gi protestas nieko negelbėtu, atlygintu Amerikai panasziais muitais. Taigi matyt, kad Europos wieszpatystės nepasiganėdina nauja Amerikos tarifa ir rengiasi pakeltais muitais ant Amerikos iszdirbimų ir produktų priwersti ją numažinti muitus. Keno czia bus ant galo wirszus, sunku dabar įspėti.

Apsirgo nuo nuodu.

Poughkeepsie, N. Y. Ant pikniko Wappingerse Falls susirinko daug žmonių; daugelis susirinkusių walgė duoną su iszwirtu kumpiu ir tie wisi apsirgo; isz wiso apsirgo 500 žmonių, o terp tų 300 labai pawojingai. Wietinių gydytojų neužteko ant gelbėjimo apsirgusių, todėl reikėjo szaukti juos isz wisų aplinkinių. Priežastis apsirgimo yra ta, kad kumpis, kurį walgė, buwo wirtas wariniame puode. Iki sziol rods nieks nenumirė, bet gydytojai nepasitiki wisų apsirgusių iszgelbėti.

Gaisrai.

‡ Pineville, Ky. Sudegė czia naktyj namai Hugho Jansono, o juose ir wisa susidedanti isz 6 ypatų szeimyna jų sawinjko. Ugnis užgimė nuo padegimo ir tai tąsyk, kada wisa szeimyna jau miegojo. Padegėjų iki sziol ne sugawo.

Jersey City, N. J. Sudegė czia duonkepinyczia ant Cole str.; prie to sudegė dwejatas waikų, trys gi žmonės pasirodė sunkiai apdegę.

Dideli karszcziai.

Isz wisokių Amerikos krasztų ateina žinios apie neiszpasakytus kerszczius. Mieste St Louis, Mo. jau per isztisas dwi sanwaites kasdieną karsztis siekia 100° szeszėlyj. Wieną tik dieną krito ant ulyczių 100 arklių ir 7 žmonės.

Marshaltown, Ia. Karszcziai czia neiszpasakyti, termometras widurdienyj rodė 107° szilumos szeszėlyj. Dubuque'oj 104.

Bloomington, Ill. Szilumos czia 104° szeszėlyj. Darbinikai dirbanti prie triobų statymo meta darbą, kadangi ne gal pakęsti neiszpasakyto saulės spindulių karszczio. Mieste ir aplinkinėse saulės spindulių karsztis užmuszė daug arklių ir kitokių gywulių. Dėl tos paczios priežasties pasimirė ir keletas žmonių.

‡ Netoli kranto Long Beach, Long Island, paskendo garlaiwys su žmonims ir taworais. Nuo kranto matė jo ženklus, kuriais szaukė pagelbos, bet kad tąkart siautė smarki audra, nieks negalėjo pagelbos suteikti.

‡ Mc Lean pawietyj, Illinojaus sztete, laukai kwiecziais užsėti likosi su wisu wabalų isznaikinti.

Pamegyk dėžutę CASCARETS už 10c., geriausia sutaisytoja plauczių ir wisu widurių.

Isz darbo lauko.

¶ Marquette, Ill. Sztraikuojame czia jau nuo kelių dienų; kitose aplinkinėse szaftose teiposgi ne dirba. Kastynių sawinikai, 11 d. Liepos, suszaukė darbinikus ir meiliais, saldžiais žodžiais meldė juos grįžti prie darbo todėl, kad reikalingos jiems anglys. Kadangi meilus žodžiai ne iszdawė waisiaus, bandė gazdinimų, bet darbinikai, eidami isz wien, ne priwalo nieko bijotiesi. Dirbo czia daug lietuwių, italijonų ir airių, bet ir tie sykį pasirodė iszmintingais ir nesidawė prigauti, nė nugazdyti. Eidami isz wien wisi darbinikai, mes wisada galėsime iszkariauti kuogeriausias iszlygas, klausydami gi kompaniju, geri busime, kol mus reikalaus. Laikykimės todėl wienybėj, nepasiduokime nė jokiems prikalbinėjimams, o be abejonės pakeltą sztraiką laimėsime, musų aukos nenueis ant niekų. J. W.

¶ Pittsburg, Pa. Wisame Wheeling apskrityj, anglių kastynėse ne dirba; ne dirba czia isz wiso nė 50 darbinikų. Sztraiko parengėjai iszsyk priwengė swetimszalių darbinikų, ypacz lenkų ir slowakų, idant pradėjus sztraiką, jie nesiulytu darbo kastynių sawinikams. Pasirodė wienok, kad ir tie nors sykį suprato reikalą solidariszkumo, ir tie laikosi kruwos. Sztraikieriai ne abejoja, kad jie neužilgio iszkariaus tas iszlygas, kokių geidauja. Kastynių sawinikai wienok garsina, kad iszkastų anglių, ėsanczių krautuwėse, užteks ant kelių mėnesių, o teip ilgai neisztęsės darbinikai. Tie gi sako, kad kastynių sawinikai tikisi tuom nugazdyti sztraikuojanczius darbinikus ir pasėti terp jų abejonę ir nepasitikėjimą.

¶ Maskolijoj likosi iszduotos naujos tiesos kas link ilgio darbo dirbtuwėse. Pagal tas tiesas, darbas tų paczių darbinikų dirbtuwėse ne gal trauktiesi ilgiaus, kaip 11½ walandų, o subatoms ir dienose priesz szwentes 10 walandų. Priwerstinai szwencziami yra nedeldieniai, Nauji Metai, Trys Karaliai, dwi Kalėdų dienos, subata ir petnyczia priesz Welykas, dwi Welykų dienos. Nakties darbas traukiasi nuo 9—5 walandai. Dirbanti naktimis nepriwalo dirbti daugiaus 10 wal. Susitarę su darbdawiais darbinikai gal dirbti ir szwentomis dienomis.

¶ Chicagoj bijosi, idant prasidėję kalnakasių sztraikai ilgai ne nusitrauktu. Mieste ne buwo didelių anglių sukrowimų, taigi czia greitai gal anglių pritrukti, o tąsyk turėtu pasiliauti darbai ne tikt wisokiose dirbtuwėse, bet sustotu ir prietaisos aprupinimo miesto wandeniu, ant kurių reikia po 90000 tonų anglių per metą. Jeigu pritruktų anglių, nebutu nė wandens, o tas ypacz butu pawojingas užgimus kur nors gaisrui.

¶ Terre Haute, Ind. Pawnee Kelly ir Westville anglių kastynių sawinikų kompanija apgarsino, kad ji sutinka pakelti darbinikų uždarbį ant 10c. už toną iszkastų anglių, jeigu jie sugrįž prie darbo. Minėta kompanija Indianos sztete turi daugiausiai kastynių, todėl, jeigu darbinikai priimtu dabar jiems pasiulytas iszlygas, sztraikas ir kitose kastynėse negalėtu ilgai užsilikti.

¶ Paducah, Ky. 200 darbinikų Illinois Central geležinkelio pakėlė sztraiką, kadangi dėl neiszpasakyto karszczio ne galima ant lauko dirbti. Daugelis darbinikų kitų geležinkelių, teiposgi dirbančzių ant farmų, likosi saulės spindulių užgautų. Dėl neiszpasakytų karszczių negalima ant lauko nieko dirbti.

¶ Cleveland, Oh. Prasidėjo darbai dirbtuwėse "Crescent Tin Plate Works". Czia žada priimti wien darbinikus neprigulinczius į organizacijas, bet mokėti tiek, kiek reikalauja organizacijos. Bijosi, idant dėl tos priežasties ne užgimtu musztynės terp darbinikų neprigulinczių į unijas su unijonistais.

¶ Isz wisokių Suwienytų Wieszpatyszczių krasztų ateina žinios, kad juo toliaus, juo daugiaus kalnakasių prisideda prie sztraiko. Geležinkeliai weržia anglis isz sukrowimo wietų, taigi jų greitai gal pritrukti wisokioms dirbtuwėms, kurios, dėl nedatekliaus kuro, turėtų paliauti darbą.

¶ Topeka, Kans. Laukų darbinikai Burton pawietyj pakėlė sztraiką; jie reikalauja 8 darbo walandų, o czia dirbo 15 wal. Jie rods sutinka dirbti ir 16 wal. ant dienos, bet už tokį darbą reikalauja dwigubo užmokesnio, taigi 4 dol. ant dienos, ne skaitant walgio.

Wheeling, W. Va, Isz 25000 darbinikų dirbanczių anglių kastynėse, wos 800 unijonistų, Pauhondle apskrityj, sztraikuoja; kitur nesirengia į sztraiką. Dirbanti kalnakasiai W. Virginijos gadina sztraiką ir kitų sztetų darbinikų.

¶ Minonk, Ill. Szitame apskrityj dirbo tikt 300 kalnakasių Rutlando kastynėse, bet nuo pereitos subatos ir tie paliowė dirbę.

¶ Minersville, Pa. Anglių kastynėse szią sanwaitę dirba 5 dienas, pereitą gi sanwaitę dirbo tikt 4 dienas.

¶ Columbus, Pa. Skaitlių sztraikuojanczių kalnakasių paduoda dabar jau ant 130000 žmonių.

¶ Londone, Anglijoj. sztraikuoja maszinistai. Sztraike ima dalywumą 100000 žmonių.

CASCARETS sudrūtina kepenis, inkstus ir pilwa. Niekad neskauda. 10c.

ISZ Lietuwiszku dirwu

Kokius waisius degtynė atgabena?

Sztai kokį bjaurų atsitikimą isz musų brolių gywenimo apraszo "Vienybė". Pereitos sanwaitės panedėlyj, Scrantone, Pa., wienuose namuose susirinko keletas lietuwių ir kaip paprastai, suėjus keliems, neapsieina be degtinės, teip buwo ir czia. Wienas isz atėjusių teip pasigėrė, kad nustojo proto. Nusiragežiawęs į kitą kambarį, užpuolė jis keturių metų mergaitę ir pradėjo ją draskyti. Ant klykszmo mergaitės atbėgo jos motina ir norėjo sawo dukterį isz ano gywulio nagų iszweržti, tas ir ant motinos užpuolė. Subėgo ir daugiaus žmonių, kurie aną gywulį ant galo suwaldė. Dawus žinią į policiją, jis likosi suaresztuotu ir pasodytu į kalinį. Norėjo isz kalinio iszsiliuosuoti, užstatęs kauciją, bet jam pasakė, kad už tokį bjaurų darbą, kokį jis norėjo atlikti, kaucija negal but priimta. Matomai skaudžiai jis bus nubaustas. Amerikoj už tokius darbus gywentojai nusikaltusius be sudo tiesiog pakaria.

Auka 4 Liepos.

Smuggler Col. Nelabai seniai atwažiawo czia, kaip sakėsi, isz Chicagos, Baltramiejus Patroszius. Žmogus per 3 mėnesius waikszcziojo be darbo, ant galo gawo jį kastynėse. Padirbo wos 2 sanwaiti ir wėl pasiekė jį nelaimė: 4 d. Liepos, apwaikszcziojant iszkilmingai dieną Amerikos iszsiliuosawimo nuo Anglijos, expliozija parako nutraukė deszinę ranką, iszplikino akį ir sunkiai sužeidė galwą. Nugabeno jį į Stellurido, Col. ligonbutį, bet nežinia, ar galės iszgyti. Žmogus ne turi nė cento. Gal turi gimines, draugus, arba pažįstamus, kurie galėtu jį kiek suszelpti. Asz jį szelpiau kiek galėjau, bet dabar ir pats pinigų ne turiu. Jeigu kas norėtu nelaimingą suszelpti, siųskite aukas ant mano antraszo:

Joseph Plonis. Smuggler Col.

Waterburio farmos.

"Rytas" pranesza, kad ant galo apie Waterburį likosi parengta pirmutynė kooperatywiszka lietuwiszka farma. Sutinkanti ant kun. Žebrio užmanymo sudėjo 1000 dol. ir už tuos pinigus likosi nupirkta farma 80 akrų už 3500 dol. ant iszmokeszczio per ilgus metus, mokant 5% ant margage. Pilnu gaspadoriumi tos farmos (kaip tą suprasti?) yra pats užmanytojas. Darbus ant tos farmos jau pradėjo nuo pradžios Liepos. Galime tikt geisti, idant ta pradžia kuo geriausius waisius iszduotu; jeigu czia pasiseks, užmanymas gal atras ir daugiaus mėgintojų ne tikt apie Waterburį, bet gal ir kitur.

Nekaltai nusudytas.

Kaip pranesza "Garsas", 3 d. Liepos, sugrįžo į Szenandorį A. Burba, kurį sudas buwo nusudyjęs ant pusketwirtų metų kalėjimo, už perszowimą kito lietuwio. Burba kalinyj iszbuwo jau pusę metų, bet posirodė jis wisai ne kaltu. Jis ne tikt ne szowė, bet wisai rewolwerio neturėjo; įkrėzo jį wienas liudinikas kreiwai prisiekęs. Pasėdėjo žmogus pusę metų kalinyj be jokios kaltės.

† "Garsas" pranesza, kad mainose Szenandoryj likosi sunkiai sužeistas lietuwys, Motiejus Kieleris. Nulaužė jam koją ir sudaužė galwą. Nelaimingą nugabeno į ligonbutį.

Isz wisur.

‖ Pietinėj Maskolijoj, policija suaresztawo daugybę elgetų (ubagų). Jie mat wogė swetimus waikus, laužė jų sanarius, idant tokiu budu galėtu juos wadžiodami daugiaus mielaszirdingų rasti, o nuo mielaszirdystės paeina ir daugumas elgetoms suteikiamų aukų. Neseniai elgetos pawogė wienai szeimynai jos 8 metų dukterį; idant ji negalėtu szaukti pagelbos, už kimszo burną, nugabeno į kelnorę ir ten pirmiausiai apliejo jos weidelį su kerosinu ir padegė. Liepsna apdegino weidą, padarė isz burnos wieną didelę žaizdą, iszėdė akis. Dar tas neužganėdino beszirdžių kankintojų, jie su pirsztais su wisu iszlupo mergaitės akutes, nupjowė kojų pėdas. Pasigedę wienok tėwai rado mergaitę ir ją isz kankintojų nagų iszweržė. Ji pasakoja, kad kelnorėj užtėmyjo ji du waikų kunus; tie, turbut, laike kankinimų ir pasimirė. Apie tuos atsitikimus raszo ne koksai swetimszalis, neprilankus maskoliams laikrasztis, bet maskoliszka "Nediela". Su panasziais atsitikimais maskolių gywenime galima susitikti beweik kas dieną. Taigi nenoroms czia weržiasi klausymas, kuom isztikro yra maskoliai, kurie atsižymi tokiais žwėriszkais darbais? Kas už tokį žwėriszką budą atsako? Mums rodosi, kad ir tokiuose žwėriszkuose darbuose moskoliai seka paweikslą sawo netikusių waldonų. Nuo waldonų ir nuo jo tarnų žmonės ne mato gerų darbų, argi todėl žingeidu, jeigu pats į beszirdžius žwėris pawirsta. Koks ponas, toki ir jo pawaldiniai.

‖ Mieste Charkowe, Mažrusijoj, metai atgal prapuolė trijų metų duktė wieno urėdnjko. Jieszkojo jos wisur, bet nė jokio pėdsako ne rado. Neseniai, kaip pranesza dabar laikrasztis "Južnyj Kraj", motina prapuolusios mergaitės iszgirdo, kad kas ten pabarszkino į jos langą, ir paskui dawėsi girdėti werksmas waiko. Iszbėgusi isz namų, ji pamatė sawo nuo metų prapuolusią mergaitę stowint ant ulyczios, kuri szaukė mamos. Mergaitė buwo puikiai aprėdyta, kiszeniuje gi buwo du auksiniai imperijolai (imperijolas 10 rub. auksu) ir szitoksai rasztelis: "atleiskite, kad asz jums padariau daug neramumo per paweržimą jusų mergaitės, kuri man tąkart buwo reikalinga, bet dabar jau jos ne reikia ir asz ją gražinu. Jusų mergaitei pas manę buwo gerai. Gal wėliaus asz jums pasakysiu, kam reikalinga buwo man jusų mergaitė, dabar to padaryti negaliu". Rasztas matomai moteries buwo raszytas. Bet kas pawogė minėtą mergaitę ir kodėl, dabar nežinia.

‖ Neseniai mieste Epinal, Prancuzijoj, wietiniame prisaikintojų sudė buwo perkratinėjama prowa ukinikės Valdenaire, apskystos už nužudymą sawo keturių metų waiko. Motina iszpradžių wisaip kankino sawo sūnų, ir kad jis, pagal jos noumonę, ilgai ne mirė, tai ji spyrė jam į galwutę su sawo isz medžio padirbtu kojų apawimu, nuo to įspyrimo galwutė waiko sutrupėjo. Motinos kaltė buwo aiszkiai darodyta, bet prisaikinti sudžios iszteisino užmuszėją. Toksai sudo nusprendimas teip suerzino gywentojus ir sude ant prowos susirinkusius žmonis, kad jie užpuolė ant sudžių ir baisiai juos sumuszė. Priesz sudo rumą susirinko moterys ir kaip tikt iszėjo laukan iszteisinta motina žmogžudė, wisos szoko prie jos ir butu į szmotus ją sudraskusios, bet žandarai iszweržė ir ant apsaugojimo iszteisintos, nuwedė ją wėl į kalinį, kur ji ir dabar yra.

‖ Mieste Przemysliuje, Galicijoj, sudas nusprendė ant nugalabinimo Joną Melnyką. Melnyk girtuoklis, 25 d. Kowo užėjo jis į karczią ir rado czia Jacką Skulyczą, kurį motina nusiuntė parneszti degtinės dėl žmonių medžius važiojanczių. Waikinas pirko degtinės ir likusius pinigus užkiszęs už anczio, grįžo sau namon. Melnyk nusprendė atimti nuo waikino degtinę; prisiwijo jį, bet kad tas uzbono su degtine atiduoti ne norėjo, Melnyk kirto jam su kuolu į smilkinį, kada waikinas puolė, piktadarys nuwilko dar kwėpuojantį į pilną wandens duobę, nutraukė czebatus, atėmė pinigus, apriszo jo galwą su nuwilktais drabužiais ir įmetęs į duobę, užkasė dar gywą, sumyniojo žėmę ir užklojęs szakomis, pats prasiszalino. Žinoma, užkastas waikinas duobėj užtroszko. Piktadarį wienok greitai susekė ir suaresztawo. Sudas jį pripažino kaltu ir nusprendė ant nugalabinimo.

‖ Ant geležinkelio stacijos Kremenczug, Poltawos guberni joj, atsitiko dideli nelaimė. Terp stacijų Kriukowo ir Kremenczugo bėgo su neiszpasakytu greitumu geležinkelio trukis, susidedantis isz lokomotywos ir wieno pasažierinio wagono pilno pasažierių ir geležinkelio tarnų. Pasažieriai supratę, kad su trukiu darosi negerai, persigandę stengėsi kaip nors iszsigelbėti. Jie szokinėjo tiesiog nuo smarkiai įsibėgusio trukio. Maszinista pamatęs, kad ties stacija Kremenczugu ant tų paczių sėnių stowi kitas trukis, bandė sawąjį sustabdyti, bet nepasisekė; jis wisu sawo įsibėgimu atsimuszė į stowintį ant stacijos. Isz važiuojanczių darbinikų daugelis nuszokusių nuo trukio sunkiai apsikulė, wiena mergina užsimuszė. Terp pasažierių pasirodė teiposgi keletas mirtinai apkultų.

‡ Angliszkoj kariaunoj likosi įwesta nauja ginklų weislė: yra tai plienu uždengtas bicyklis, ant kurio pritaisytos dwi rewolwerinės kanuolės ir wietos dėl dwiejų artileristų. Kanuolės tos teip pritaisytos, kad isz jų galima paleisti po 500 szuwių ant minutos. Nuo tokios daugybės szu

wių kanuolės wamzdis teip turėtu įszilti, kad negalima but szaudyti, bet prie jos bėga guminės dudos su szaltu wandeniu, wanduo tas szaldo įkaitusį nuo szuwių wamzdį. Apaczioj kanuolės yra pritasytas rezerwoaras su szaltu wandeniu, isz kurio semia jį anos guminės dudos.

‖ 15 d. Sėjos, Gori pawietyj, ant Kaukazo, iszpuolė neiszpasakyto didumo ledai; ledai buwo wisztos kiauszinio didumo ir swėrė po pusę swaro. Gywentojai niekada tokių didelių ledų ne matę, persigando, tikėjo, kad prisiartino swieto pabaiga; moterys ir waikai weykė ir klykė kiek tikt gerklė daleido; jiems pritarė ir persigandę ledų kapojami gywuliai. Wisi augmens laukuose likosi ledų iszdaužyti; keli wyriszkiai, kurie prasidėjus ledams ne spėjo parbėgti namon, turi suskaldytas galwas; laukuose wolio jasi daug užmusztų naminių gywulių.

‖ Netoli salos Sokotora, rytinės Afrikos pakrantėse, susidaužė garlaiwys "Sultana", wežantis daug mahometonų ant pasimeldimo į Mekką. Dalis jurinįkų ir pasažierių susėdo į walteles ir norėjo kur arcziausios žemės priplaukti, bet kad ant jurių buwo smarkios wilnys, jos waltis sudaužė, sėdinti jose įpuolė į wandenį, o czia jau sekė paskui waltis baisios žmogėdės žuwys; jos įpuolusius sudraskė ir prarijo ir tai akyse ėsanczių dar ant skęstanczio laiwo, kurie negalėjo nejokios paduoti pagelbos žuwių draskamiems.

‖ Norwegietis Anderson padirbo naują laiwą, kurisai teip plaukia ant wandenų pawirsziaus, kaip ant žemės, ant ledo, arba ant sniego. Laiwas tas ant wandens niekada ne gal paskęsti. Pajiega jį waranti gal but ir žmogaus kojos, teip antai, kaip prie bicyklio. Tuom tarpu jį wartoja prie gelbėjimo skęstanczių, dėl ko jis geriausiai tinka, kadangi nuo kranto lengwai galima su juom į wandenį įważiuoti.

‖ Ties kaimu Gelmersbach, Nekaro apskrityj, Wirtenberge, atsitiko baisus debesų praplyszimai; wanduo užliejo ant syk wisą kaimą. Reikėjo szaukti į pagelbą stowinczią Heilbronne kariauną. Blėdys kaime padarytos labai didelės, o kas bjauriausia, kad prie to debesų praplyszimo pražuwo ir 14 žmonių,

‖ Kaip tuluose Maskolijos krasztuose sunkus buwo szį metą pawasaris, rodo tą, kad antroje pusėje Kowo, 11 walszczių Czimkento pawietyj (Turkestane) iszgaiszo, dėl nedatekliaus maisto: 124341 awių, 27166 ožkų, 16431 arklių, 7634 kupranugarių, 8712 karwių. Septynių upių apskrityj teiposgi labai daug gywulių iszgaiszo.

‖ Kaip pranesza chinieczių laikraszcziai, chiniszkoj wieszpatystėj, prowincijose Gui-Fun ir Uszan gywentojus kankina teip baisus badas, kad žmonės wienas kitą tiesiog pjauja ir minta papjautų mėsa. Kaime Czun—Tsine kas dieną widutiniszkai po 30 žmonių mirszta isz bado. Baduoliai pakėlė maisztus.

ſi Laikrasztis "Kobe Chronicle" paduoda, kad Japonijoj likosi iszduotos naujos tiesos, pagal kurias, ne daleista czia su wisu swetimžemiams iszleidinėti kokius nors laikraszczius. Czia buwo daug laikraszczių anglijonų ir amerikonų iszleidžiamų, taigi tie wisi turės nustoti iszėję.

‖ Wakarinėj Wokietijoj siautė smarkios audros ir ledai; prie ko ir 13 žmonių ir daugybė gywulių pražuwo. Wokietijoj szį metą ledai iszmuszė daugybę jawų wisokiuose jos krasztuose. Blėdį laukams ledų padarytą szį metą Wokietijoj, skaito ant 40000000 markių.

‖ Prieszais miestelį Gjentofte, netoli Kopenhageno, Danijos sostapilės, susimuszė du geležinkelio trukiai. Susimuszimas buwo labai smarkus, didesnė dalis abiejų trukių wagonų susidaužė į szmotelius, prie ko 40 pasažierių likosi užmusztų ir 84 sunkiai sužeisti.

‖ Mieste Essene, Westfalijoj, Prusuose, wienas isz direktorių garsių Kruppo kanuolių dirbtuwių, Schalkau, iszrado naują serdoką apsaugojantį kareiwius nuo kulkų. Su tuom nauju iszradimu daro dabar bandawones paczioj dirbtuwėj, ant kurių atkako delegatai nuo kareiwiszkų waldžių.

‖ 10 dieną Sėjos szių metų iszdegė kaimas Mokolokowo, Nižnenowgorodo gub. Dėl neatsargumo ukinįko Lachmanowo užsidegė jo butas ir į porą walandų ugnis isznaikino 90 ukių su wisoms jų trioboms; sudegė teiposgi popo namai ir cerkwinė mokslainė.

‖ Isz Paryžiaus raszo, kad direktorius uniwersiteto laboratorijos, Charles Anry, iszrado budą, kaip padirbti wisokias parwas ne wartojant nė jokių parwuojanczių medegų. Jis padirba tas parwas tiesiog isz saulės spindulių.

‖ Per Warszawą perważiawo 60 italijonų, kurie ant uždarbių buwo iszważiawę į Siberiją. Dabar jie grįžta atgal į sawo tėwynę. Uždirbti jiems pasisekė, kaip sako, pusėtinai, ir dabar jie su pingais grįžta namon. Iszwiso skaitliaus grįžtanczių tik 18 gal maskoliszkai susikalbėti, kiti ne moka nė žodžio.

‖ Italiszkas pulkaunįkas, Cei, iszrado naują karabiną, isz kurio, be užprowijimo, galima paleisti 80 szuwių, taigi jame ant syk telpa 80 szuwių. Su tuom karabinu daro dabar bandawones kariaunos užweizda.

‖ Netoli miesto Kassel, Wakarinėj Wokietijoj, iszszoko isz rėlių pasažierinis geležinkelio trukis, prie ko 3 pasažieriai likosi užmuszti, sunkiai sužeistų buwo 10 žmonių.

‖ Garlaiwys "Agyra", kurisai iszplaukė isz miesto Sydney, pietinėj Australijoj, ant jurių su wisu sudegė. Kiek prie to jurinįkų pražuwo ir kiek iszsigelbėjo, iki szioł nežinia.

‡ Miestelis Heiming, Tiroliuje, pietinėj Austrijoj, beweik su wisu iszdegė. Sudegė 60 namų, o su jais ir didesnė dalis gywentojų turtų.

‖ Prancuziszkas pasiuntinių butas paskyrė 7000000 frankų ant paszelpos nukentėjusiems nuo twanų gywentojams pietinių Prancuzijos dedartamentų.

‖ Ant italiszko kariszko laiwo "Bousan" atsitiko smarki expliozija, kurios likosi užmuszti 6 jurinįkai.

‖ Wietoj Voltri, Italijoj, ir wisose aplinkinėse, buwo smarkus žemės drebėjimai.

Dekingumas terp žweriu.

Mes žmonės giriamėsi, kad stowime ant augszcziausio protiszko ir doriszko laipsnio. Jeigu wienok tą musų augsztą dorą paremsime ant dėkingumo, tai tame tuli žwėrys už mus augszcziaus stowės. Kas gi nepažysta szunų? Kiekwienas žino, kaip jie myli sawo geradėjus, kaip jie dėkingi sawo penėtojams. Terp žmonių retai tokį dėkingumą atrasi, koki terp szunų atsitinka nuolatai, kasdieną. Wienok, terp žwėrių szunes tai ne wienaitiniai dėkingi už geradėjystes žmogaus draugai. Sztai ką prancuziszkas mokslinczius, Marquis de Nadaillac, raszo apie beždžionką. Paryžiaus zoologiszkame darže buwo beždžionka, kurią wadino "Diana". Wieną kartą, nupuolusi nuo medžio, ji nusilaužė sau ranką. Sargas, ant iszliuosawimo jos nuo kentėjimų, norėjo jau užmuszti, bet atėjęs į daržą jaunas gydytojas prikalbėjo pawesti jam ant gydymo nelaimingą "Dianą". Apriszo jis nulaužtą beždžionkos ranką su gipsu, ji kantriai tą apriszimą nesziojo, bet kad nulaužtas kaulas sugyti ne norėjo, neliko gydytojui nieko daugiaus daryti, kaip nupjauti nulaužtą sanarį. Prie pjowymo, nežiurint ant didelio skaudėjimo, beždžionka nė sykio nepasikrutino; paskui gi, prižiurėjama gydytojaus, ji su wisu iszgijo, nors pasiliko be wienos rankos. Bezdžionka nuo to laiko įsimylėjo į gydytoją ir nors nuo operacijos pėrėjo jau keletas metų, jį neužmirszta sawo gelbėtojaus. Pažįsta jį terp tukstanczių daržo lankytojų sawo gelbėtoją; kaip tikt jis ateina į daržą, berankė bezdžionka bėga jį patikti, szoka ant rankų, glamonėjasi kaip moka ir tuom mat gydytojui stengiasi parodyti, kad per ilgus metus neužmirszo geradėjystės, kokią gydytojas padarė. Ar daugelis žmonių supranta teip jau kaip beždžionka dėkingumą? Dėkingų žmonių yra mažai, o terp mus jų dar mažiaus negu terp kitokių tautų.

Saugokites nuo žalio pieno!

Seniai jau užtėmyjo, kad žmonės greicziausiai užsikreczia džiowa nuo pieno serganczių taliga karwių. Prusų sweikatos užweizda nusprendė, kad džiowa Prusų Lietuwoj iszsiplatino nuo pieno; todėl czia wisuose didesniuose miestuose yra tam tikri pieno prižiurėtojai, kurie su pagelba mikroskopo (padidinanczio stiklo) tirinėja pieną ir tik tokį daleidžia pardawinėti, kuriame neranda džiową gimdanczių bakterijų. Dabar wienok wienas italiszkas gydytojas apgarsino, kad tirinėjimas pieno su pagelba padidinanczių stiklų toli neužtenkantis; jis ne apsaugoja žmonių nuo užsikrėtimo liga. Tankiai atsitinka, kad pienas isztirtas su pagelba mikroskopo, nors jame tuom budu ne rado džiowos babterijų, bet jeigu truputį jo įskiepyja jurių kiaulaitėms arba kralikams, jos nuo to įskiepyjimo apserga džiowa ir paprastai gaiszta. Taigi, idant žmonės galėtu apsisaugoti nuo užsikrėtimo džiowa, walgant ne sweikų karwių pieną, jie priwało saugotiesi žalio pieno, bet wartoti wien steriliżuotą arba dar geriaus atwirintą. Ansai italiszkas gydytojas sako, kad wartojimas ant maisto žalio pieno yra daug pawojingesnis negu wartojimas ne sweikų gywulių mėsos, kadangi paskutinės žalios ne wartoja, werdant gi ją, karsztis džiową gimdanczias bakterijas užmusza. Džiowa serganczios karwės yra ne tikt Prusų Lietuwoj, bet ir czia Amerikoj: czia teiposgi gydytojai presitikrino, kad dangiausiai žmonių užsikrėtė džiowa nuo pieno serganczių karwių.

Apgarsinimas.

Turiu už garbę rekomenduoti guod. lietuwiams D—rą ponią Mariją Dowiatt, kuri pabaigė mokslą daktarystos Chicagos kolegijoj ir dabar turi sawo Offisą ant wakarinės miesto dalies, kuriai gydymas ligonių sekasi kuo geriausiai. Girdėdams didžiai iszgiriant D—rą p. Mariją Dowiatt, pasiryžau užkwiesti ją į sawo aptieką, po nr. 3315 Laurel Str. idant laikas nuo laiko galėtu czionai priiminėti ligonius. Ant mano praszymo ji sutiko ir dabar laiko sawo adynas: nedėlioms, panedėliais ir ketwergais nuo 10 iki 12 walandos widurdienio.

Kurie reikalaujate gero daktaro, ateikite į mano aptieką minėtose walandose ir czia rasite D—rą p. M. Dowiatt, kuri jums duos geriausias rodas ir asz isz sawo pusė užtikrinu, kad busite užganėdintais.

Su guodone, Leszczynskas Juozas,
3315 Laurel Str. Chicago.

Dailus! Balius!

Subatoj ir nedelioj, 17 ir 18 d. Liepos, darau dailų pasilinksminimą dėl sawo tautieczių lietuwių, ant kurio grajys puiki muzika ir bus kitokios zabowos, ant ko praszau wisus atsilankyti.

Su guodone P. Kareckas
4612 Atlantic str.

Gromatos ant paczto.

552 Andrasnuk Gozs	673 Moczka Azbita
554 Baces Jozef	675 Moksimik Dmitra
566 Blaziejovsky B.	689 Morpis M.
575 Cahovski Kazimier	681 Muczynski Vincenz
578 Celansky Jozef	685 Mateszlawa Mr.
581 Dachtera John	692 Oghes Franciska
585 Dadkowsky Franz	697 Pieres John
589 Durzlewicz Franz	701 Pyrchla Agnes
594 Fendis Mrs	732 Sirotowicz W.
603 Gisler Magdalena	745 Srimkus Jonas
604 Godewski Anton	746 Szumanski Frank
605 Gorgoah Katyerina	749 Tomaszewiski Fr.
623 Jannszkiewicz T.	752 Voeprima Jozef
625 Jezlowa Anna	753 Vokral K.
628 Jonas Al.	756 Wadas Wojciech
638 Kobbutski Jacob	767 Wopensky August
644 Kaminsky L.	769 Woyziekowski Mr.
655 Kydriewieski W.	773 Wowerys Nichola
659 Lobota Johann	773 Zorgilos
664 Milso Ivan	775 Zecz

GEOGRAFIJA
ARBA
MOKSLAS APIE ŽEME.
I DALIS.
Pagal prof. Archibaldą Geikie ir kitus.

(Tąsa).

Bet kas su jais pasidaro ant jurių dugno? Tos kietžemio dalys, nupuolusios ant vandens pavirsziaus, nusileidžia ant dugno, kadangi jos per sunkios, idant galėtu ant virsziaus pasilikti. Nusileidusios ant dugno jau ne gal nusileisti dar žemiaus, kadangi tą stabdo kietas dugnas, taigi turi ant jo rinktiesi.

Matote todėl, koks yra skirtumas terp kietžemių ir jurių: pavidalą kietžemių nuolatai naikina gamtos pajiegos, pradedant nuo augsztų kalnų virszunių, baigiant jurių krantais, tuom tarpu jurių dugnas prieszingai, nuolatai apturi naują medegą nuo kietžemių pavirsziaus. Jurių dugnas kyla ir auga, kietžemių pavirszius mažinasi. Ir ne žinodami, galite spręsti, kad czia kas metas nupuola neiszpasakyta daugybė žvyro, pieskos, dumblo, kadangi žinote, kad tos medegos yra gabenamos į jures nuo kietžemių pavirsziaus.

Apart to dar žinote, kad vandens siubavimą ant jurių pavirsziaus gimdo oro krutėjimas; kietžemių krantus, kaip žinote, naikina jurių vilnys, kurias gimdo vėjai. Toks vienok naikinimas kietžemio atsibuva tikt prie jurių pavirsziaus. Gilumose vilnys ne turi įtekmės. Taigi jurių dugno ne gali griauti ir naikinti tos pajiegos, kurios naikina kietžemių krantus. Medegos paimtos nuo kietžemių ir sugabentos ant jurių dugno gal ten gulėti ilgai, gal ten tikt nežymiai persikeisti nuo jurių srovių tekėjimų, siekianczių ir gilumų.

Kaip gi renkasi ta daugybė žvyro, pieskos ir dumblo ant jurių dugno? Kadangi visos tos medegos paeina nuo kietžemių, todėl ir renkasi arcziaus tų kietžemių, o ne vietose ėsancziose nuo jų toliaus. Turime todėl patikti pieskų ir žvyro sudumas negiliose ir arti kietžemių vietose, o ne ant gilaus oceano.

Geriausiai suprasite, kaip renkasi nuo kietžemių pa griebtos medegos, tėmydami upės tekėjimą sausmetyj. Tose vietose, kur vandens smarkiai tekėjo, matote sunesztą žvyro sieną, kitose vėl vietose, kur dvi srovės susitinka, rasite kruvą sunesztos pieskos; vietose gi kur vanduo lygiai, palengva tekėjo, randate upės lovyj eilę smulkaus dumblo, arba purvo.

Žinote jau, kad drumstas vanduo upėj, jeigu ji užtvysta, užnesza dumblu aplinkines lygumas; tas paeina nuo pasimažinimo vandens tekėjimo. Juo tekėjimas yra smarkesnis, juo didesnius szmotus jis gal pakelti ir su savim gabenti. Todėl ant jurių dugno retai galime patikti stambų žvyrą ir akmenaiczius, iszskyrus vien vietą prie krantų, kur vilnys gal juos suteikti smarkioms jurių srovėms. Pieską nesza toliaus į jures negu žvyrą ir ji renkasi didelėmis eilėmis arba sudumomis. Smulkus dumblas, molis, srovės pagriebti, buva jurių vandenų nugabenti iki 300 viorstų nuo kranto; paprastai vienok nusileidžia ant dugno 60—80 viorstų nuo kranto.

Tokiu budu, kaip matote, žvyras, pieska, dumblas, vandens pagriebti nuo kietžemių, renkasi eilėmis ant jurių dugno, paprastai netoli jų krantų. Didžiausia vienok dalis oceanų dugno ne sugriebia nė jokių medegų nuo kietžemių. Dideli plotai jurių dugno yra isz szlynos, molio, vulkaniszkų pelenų paeinanczių, turbut, nuo iszsiveržimų ugnakalnių arba vulkanų ant jurių dugno ėsanczių.

Jurėse yra vienok daugybė visokių sutvėrimų ir augmenų. Tie sutvėrimai ir augmenys mirszta ir likucziai jų kuno maiszosi su kitokiomis medegomis, puolancziomis ant jurių dugno. Tokiu budu, apart pieskos, žvyro, dumblo, molio, ant jurių dugno renkasi neiszpasakyta daugybė austerių, koralių ir visokių dalių kitokių sutvėrimų; vieni iszmirszta, kunai pasilieka ant dugno, vieton iszmirusių atsiranda kiti.

Tankiai atsitinka, kad dalis jurių dugno susideda isz likuczių tulų isz tokių sutvėrimų ir tai isz tokios jų daugybės, kad tveria storas eiles ant to dugno. Austeriai paprastai buva vis kruvose ir jų dėžės, drauge su dėžėmis kitų jiems panaszių sutvėrimų, padaro dideles tokių *dežiu sudumas* ant oceano dugno, *suolais* vadinamas. Karsztuose krasztuose, ypacz gi pietinėj dalyj Didžiojo ir Indiszko oceanų, gyvena mažas sutvėrimas koraliniu polipu vadinamas, jis padirba isz jurių vandens sau kalkinius rumus, kurie ant dugno iszsikeroja paveiksle medžių; tokių polipų gyvena kruvoj milijonų milijonai ir jų tai padirbtos sienos yra neiszpasakyto didumo, kietos jos kaip akmuo, turi, kaip antai dideji Barijerine koraline rifa Australijoj, kelis szimtus pėdų storio ir apie 200 mylių ilgio. Polipai tie be vandens ne gal gyventi, ne gyvena ir didelėse gilumose, taigi, kaip tik iszvedė savo dirbamą pylimo sieną prie jurių pavirsziaus, apmirszta. Pylimai tie koralių padirbti yra paveiksle didelių žiedų, jie yra isz koralinio akmens. Ant tokių tų sutvėrimų padirbtų iki vandens pavirsziaus pylimų vanduo sunesza dumblą ir sėklas augmenų nuo kaimyniszkų salų. Tokiu budu polipai padirba naujas kietžemio dalis, *koralinemis salomis* vadinamas. Užaugus czia

Paveikslelis 21. Koraliniu polipu padirbta sala.

augmenims, apsigyvena ir žmonės, atėję nuo kitų aplinkinių, tokiu jau budu padirbtų seniaus salų, Koralinių salų Oceanijoj yra labai daug.

Didesne dalis dugno Atlantiszko oceano yra isz smulkaus dumblo, isztyrus kurį pasirodė, kad jis yra isz likuczių labai mažų sutvėrimų mokslinczių pramintų foraminifera.

Tokiu budu, ant jurių dugno renkasi eilės pieskos, dumblo, likucziai augmenų ir numirusių gyvų sutvėrimų. Jeigu kada nors jurių dugnas iszkiltu ir jeigu pieska ir dumblas iszdžiutu ir sukietėtu teip, kaip kiekviena uola, isz kurios pasidarę kalnai, tai tuojaus galėtumėte įspėti, kad seniaus buvo ji ant jurių dugno, kadangi joje butu dežės ir likucziai kunų jurių gyvuolių.

Pasikėlimas ir nusileidimas jurių dugno buvo jau ne kartą senuose laikuose, toki pasikėlimai vienose vietose ir nusileidimai kitose iszpalengvo ir dabar atsibuva. Rodo tą ir koralių padirbtos ant jurių dugno sienos ir paczios koralinės salos. Koraliai gyvena ant jurių dugno ne giliai, vos iki 25 sieksnių gilumo; didesnėse gilumose jie ne gal pakęsti didelio vandens spaudimo ir apmirszta Tuom tarpu ant jurių dugno pasirodo jų padirbtos sienos ir daug didesnėse gilumose. Tas galėjo atsitikti tikt nuo nusileidimo jurių dugno žemyn: nusileidus dugnui žemyn, koraliai iszmirė, bet jų padirbtos sienos pasiliko. Kaip sakėme, polipai ne gal gyventi augszcziaus vandenų pavirsziaus, arba nors lygiai su juom. Nors koralinės salos paprastai ne augsztai nuo vandens pavirsziaus iszkilusios, bet terp jų yra ir gana pasikėlusių. Tie atsitikimai parodo, kad jurių dugnas mainosi, sykį jis nusileidžia žemyn, tai vėl iszkyla augsztyn, taigi kad kiokioje nors vietoje jurės buva tai gilesnės, tai vėl mažiaus gilios. Koralių vienok padirbtos sienos paveiksle apvalių žiedų, lygiai didelėse gilumose, kaip ir augsztai pasikėlusios salos mums parodo, kad tas atsibuva palengva, besidarant umai, koraliai ne turėtu laiko teip didelius darbus atlikti.

Didesnė dalis uolų, isz kurių pasidarę sziądien kalnai ir klonys, buvo seniaus ant jurių dugno, kur jos pasidarė isz vandens sugabentų pieskų ir dumblo. Ne tikt uolose netoli nuo jurių krantų, bet ir toli nuo jurių, kietžemių viduriuose, kastynėse, ant kalnų szonų ir ant jų virszunių randa likuczius visokių jurėse gyvenanczių sutvėrimų.

Bet kad jurės yra, teip sakant, sukrovimo vieta, į kurias susirenka sutrupėjusios kietžemių dalys, tai suprantate, kad jeigu toksai nykimas kietžemių trauktusi nuolatai, jeigu ne butu pajiegos stabdanczios kietžemių naikinimą, tai per ilgus laikus kietžemiai turėtu isznykti su visu ir jų likucziai susirinktu ant jurių dugno ir visą žemės pavirszių uždengtų vandenys teip, kaip tai isz pats pradžių buvo.

Gamtoj vienok yra ir prieszinga naikinancziai pajiega, kuri nedaleidžia isznaikinti kietžemių. Kuom yra ta užlaikanti musų kietžemius pajiega, iszaiszkinsime toliaus.

Žemės vidurio pajiegos.

Vulkanai ir geizerai.

Iki szioł mes kalbėjome apie visokius apsireiszkimus, koki atsibuva ant musų žemės pavirsziaus. Pažiurėkime dabar, kas darosi žemės viduriuose; kas do pajiegos yra tuose žemės viduriuose, kurios sukrutina visą žemės pavirszių, kurios iszstumia isz to vidurio degantį skystimą lava vadinamą, iszmeta į didelę augsztybę stulpus verdanczio vandens, arba skystą dumblą. Tie apsireiszkimai paeina nuo didelio karszczio žemės viduriuose ėsanczio.

Tuluose musų žemės krasztuose yra olos, kuriomis vidurys žemės jungiasi su jos pavirsziumi. Olas tokias vadina *vulkanais* arba *ugnekalniais*. Vulkanas yra tai apvalus kalnas, juo augszcziaus, juo smailesnis, pati gi jo virszunė kaipi nukirpta, isz tos nukirptos virszunės be paliovos kyla dumai paveiksle debesų. Dumai tie vienok ne suvisu panaszus į debesis, kokius matote ant kitokių kalnų virszunių, nes žiurėdami į tuos dumų debesis matote, kad jie isz kalno virszunės veržiasi ir tąsyk, kada arti nėra nėjokių debesų. Lipdami ant tokio kalno augsztyn, pamatytumėte, kad jo virszunė yra isz atskirų didelių akmenų ir pelenų, isz dalies gi isz juodų trupinių panaszių į tuos, koki iszeina isz geležies tarpinimo pecziaus. Juo augszcziaus užlipote, juo žemė po jusų kojomis karsztesnė, kaip kur per plyszius veržiasi karszti garai. Užlipę ant pats virszunės, persitikrinate, kad tas, kas jums, stovint apaczioj, rodėsi lyg lyguma lygiai nukirpta, isztikro yra tai ola, kurios krantai bėga tiesiog žemyn.

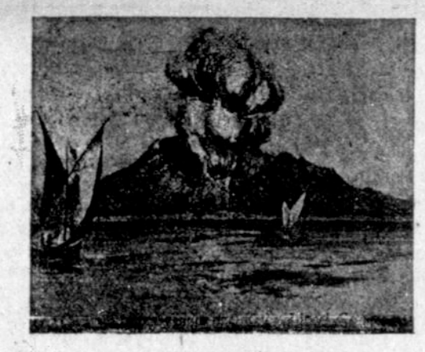

Paveikslelis 22. Vulkanas.

Uždengę burną kaip galite nuo karsztų isz tos olos besiveržianczių garų, pažiurėkite žemyn. Ant dugno matote kokį ten deganti skystimą, kaip kur uždengtą juoda žievę. Ta ola ant kalno virszunės vadinasi *krateru vulkano;* verdantis gi viduryj degantis skystimas yra tai sutirpę nuo neiszpasakyto, didelio karszczio akmens ir uolos. Tą skystimą vadina *lava*.

Įkaitęs oras, karszti garai, ansai ugninis, degantis skystimas kratero viduryj, rodo, kad žemės viduriuose turi but neiszsemamas szilumos szaltinis. Didžiausia gi tos szilumos pajiega apsireiszkia laike vulkanų iszsiveržimų.

Priesz iszsiveržimą vulkanų visada girdėt kaipi griausmas po žeme, kurisai gimdo sudrebėjimą žemės pavirsziaus ant didelio ploto, arba tikt vulkano apaczioj. Kalno szonuose pasidaro plysziai. 1861 m., nuo ėsanczio pietinėj Italijoj vulkano, Vezuvijaus, pasidarė didelis plyszys, kurisai traukėsi nuo kalno iki jurių krantų, taigi turintis porą viorstų ilgio.

Tuojaus po tam požeminiam griausmui ir sudavimui į žemės žievę, isz vulkano olos pradeda veržtiesi karszti garai. Augsztis, į kokį iszmeta vidurio žemės pajiega tuos vandens garus per vulkanų kraterą eina vis didyn; juo augszcziaus pakyla stulpas vandens garų, juo greicziaus galime laukti iszsiveržimo isz kratero ir lavos, arba ano deganczio skystimo. Iszsiveržę vandens garai persikeiczia į tikrus debesis, isz kurių pradeda smarkiai lyti, su lytum buva ir perkunijos. Isz olos besiveržianti garai į neiszpasakytą augsztybę iszmeta didelius akmenis ir uolų szmotus. Iszmesti akmens, puldami atgal, puola arba ant kalno szonų, arba vėl į vulkano kraterą, isz kur juos vėl iszmeta ta vidurio žemės pajiega. Krasztiniuose plysziuose arba pacziame kratere pasirodo lava. Pasirodymas jos krasztiniuose plysziuose buva pavojingiausias dėl aplinkinių gyventojų.

(Toliaus bus)

Iszeiwystē isz Wokietyjōs ir per Wokietijos portus.

Iszeiwystē isz Wokietijos szį metą sumažējo. Per pirmutinį bertainį szių metų per Wokietijos portus, teiposgi per Rotterdamą, Amsterdamą ir Antwerpeną iszkeliawo isz wiso 4011 iszeiwių isz Wokietijos; pereitą gi metą, per tokį jau laiką, iszkeliawo 6096, o antai 1893 m. jų buwo net 14046, 1892 m. 22685. Szį metą daugiausiai iszeiwių iszkeliawo isz Prusų, nes 2319. Isz wisų Prusų prowincijų daugiausiai žmonių iszsikraustē isz lenkų ir lietuwių apgywentų krasztų, taigi isz Ryt-Prusų (Prusų Lietuwos), Pozuaniaus ir Wakarinių Prusų prowincijų. 1621 iszeiwys isz Wokietijos iszkeliawo per Hamburgą, 1489 per Bremeną, 88 per Stettiną, 677 per Antwerpeną, 122 per Rotterdamą ir 14 per Amsterdamą. Per Wokietijos portus, apart wokieczių, per pirmutinį bertainį szių metų, iszkeliawo kitų wieszpatyszczių pawaldinių, daugiausiai iszeiwių isz Maskolijos, taigi lietuwių, lenkų ir maskoliszkų žydų, toliaus isz Austrijos, o terp tų teiposgi daugiausiai lenkų isz Galicijos ir slowakų isz Wengrijos. Swetimų wieszpatyszczių pawaldinių daugiausiai iszkeliawo per Bremeną, nes 7071, per Hamburgą 4302 ir tikt 250 per Stettiną, tai gi isz wiso 11623 swetimi iszeiwiai; per tą patį bertainį metų pereitą metą iszkeliawo jų 21154. Żymiausiai pasimažino szį metą skaitlius keliaujanczių į Ameriką; į kitus krasztus sumažējimo beweik nēra.

Naujos knįgos.

Vaito pirszlystē. Komedija 2se permainose. Sutaise 'Juozapas Giegžnās. Iszleido V. Karalius. Baltimore, Md. 1897m.

Iki sziol Amerikoj turējome wieną, teip sakant, specijaliszką Chicagos dramatų raszēją, kurio sutwerti dramatiszki weikalai tiko ant parodymo ant Bridgeporto. Tas rods sawo dramatų ne spaudino. Augszcziaus paminēta knįgutē yra isz dalies panaszi į anuos Chicagos originaliszkus lietuwiszkus dramatus. Kalba weikalo p. Giegžno rods geresnē, bet weikale paskirtame ant atspaudinimo turētu but dar geresnē; raszyba ne wienoda: tuos paczius žodžius wieną kartą raszo wienaip, tai wēl kitaip. Chicagos dramaturgas stato sawo dramatus wien ant tendencijos, todēl jie žemiaus stowi už Vaito pirszlystą, kurioje tendencijos mažiaus. Weikmių padalinimas teiposgi czia geresnis. Isz pats pradžių rods waitas per tankiai szaukia sawo tarną, Joną, ir tai teip, kad jeigu komediją butų pastatyta ant scenos, klausytojus galētu net baimē apimti, kad ponas waitas ne szauktu sawo Jono imdamas kiekwieną apsirēdymo dalį ir ne pradētu klausinēti, ką apie jį kalbējo: skalbēja, paskui krawatų pardawinētoja ir teip begalo. Ant jų laimēs wienok, treczią kartą paszauktas Jonas apreiszkia, kad atējo pirszlē ir tokių budu klausytojus iszliuosuoja nuo nuobodumo. Toliaus weikmēs eina jan geriaus. Nežiurint ant tų silpnų pusių, weikalas wertas perskaitymo, yra scenos gana geros ir juokingos, daugiaus czia teisybēs negu tendencijos.

Ne rukyk tabako ir nespjaudyk, nes tai trumpina tawo amži.

Jeigu nori atsipratyt nuo tabako ant wisados ir pastoti sweiku, twirtu ir sylingu, imk gydyklas wadinamas NO-TO-BAC, kuris perdirba silpnus žmonis in twirtus. Daugelis, kurie pamegino szias gydyklas, in deszimts dienu jau swere deszimts swaru wirszaus. Apie 400,000 žmoniu tapo iszgydytais. Pirk NO-TO-BAC nuo sawo aptiekoriaus, su gwarancija, už 50c. arba už $1.00 Apraszymus ir prabas gausi dykai. Paraszyk. in: Sterling Remedy Co., Chicago, arba New York.

Deszimtmetinis Apwaikszcziojimas.

Chicago, 1 d. Rugpjuczio, Draugystē Sz. Kazimiero Karalaiczio, apwaikszczios dieną sawo deszimtmetinio egzistawojimo. Apwaikszcziojimas bus nedēlios wakare, Sz. Jurgio parap. salēje, ant 33czios ul., arti Auburn ave., su muzika, dainoms ir prakalbomis; ant galo bus draugystēs balius. Prasidēs 5 walandą wakare. Įženga wyro su pana 25c. Dēltogi szirdingai užkwieczia wisus lietuwius ir lietuwaits atsilankyti.

Su guod. Dr–tē Sz. Kazimiero.

"Lietuvos" Agentas.

Keliaujancziu agentu yra Franciszkus Serafinawiczius. Jisai szioms dienoms atsilankys Pennsylvanijoj pajieszkoti naujų skaitytojų ir priiminēti prenumeratą nuo senų skaitytojų; teipgi ir knįgas pardawinēti. Dēltogi szirdingai užpraszome wisų lietuwių, kur musų agentas atsilankys užsiraszyti "Liesuvą" ir prenumeratą jam užmokēti, o pinįgai bus gražiai mumis priduoti. Per jį teipgi galite gauti wisokias knįgas isz musų knįgyno.

Su guodone

A. OLSZEWSKIS, Iszleistojas.

Wietines Žinios.

—o—

— Wieną tikt pereitos sanwaitēs pētnyczią, Chicagoj atsitiko 7 patžudystēs. Matomai ant patžudyszczių turi įtekmę neiszpasakyti karszcziai. Washingtono parke rado ne gywą žmogų ir szale jo stiklinaitę, matomai su nuodais. Jacksono parke rado negywēlį teiposgi nusinuodinusį, kurisai pasirodē Frid. Herman. Po nr. 4557 ant Union ave., nusiszowē John Falon. Charles Benson nusinuodino maudynēse, po nr. 513 W. Bouleward. Marē O' Donnell, wyro apleista, nusinuodino. Netoli Park Ridge pasikorē darbinįkas Henry Heyman. Skalbēja Hulda Bruner nusinuodino. August Vander See pasikorē sawo gywenime. Tiek buwo susektų patžudyszczių tikt per wieną dieną, gal but, kad isz tikro jų buwo daugiaus.

— Nesupratimas darbinįkų, ypacz gi musiszkių ir lenkiszkų, kurie su pinįgais stengiasi darbą nusipirkti, gimdo wisokius prigawikus. Dabar wieną isz tokių, teip sakant, paczių darbinįkų iszaugytų prigawikų, kokį ten Feldtą, policija suaresztawo. Jis apsiimdawo už 2 dol. parupinti darbinįkams darbą. Pinįgus rods nuo daugelio paēmē, bet apie pažadētą darbą jau su wisu nesirupino, kadangi jo ir sujieszkoti ne galējo. Labai daug darbinįkų yra jo prigautų. Prowa bus 20 Liepos, tuom tarpu sudžia pastatē jį po kaucija 1400 dol.

— Chicagos "College of Dental" wēl atsibuwo bandawonēs su iszrastu musų wientauczio, Žeglenio, apsaugojancziu nuo rewolwerio szuwių serdoku. Bandawonēs tuom kartų tuom skyrēsi nuo kitų, kad szitą kartą pats iszradējas užsidengē su sawo serdoku ir susirinkę tiesiog isz rewolwerių į jį szaudē. Po Žeglēniui po szuwiais stojo ir daktaras Westerschulle. Bandawonēs pasisekē kuo geriausiai; wisi persitikrino, kad iszradimas br. Žeglenio kuo geriausiai apsaugoja nuo rewolwerių szuwių.

— Pereitą subatą, apie 9 wal. wakare, į wagoną elektriszko geležinklio įsirangē, ties 12 ul., keturi plēszikai su uždengtomis burnomis. Atkiszę rewolwerius, greitai suwaldē trukio konduktorių ir paweržē jam 30 dol. pinįgų. Wagone buwo tąsyk ir 6 pasažieriai, bet tiems plēszikai nieko ne darē. Motormanui dar lipdami nuo trukio paweržē cidabrinį lakrodēlį, paskui nuszoko nuo wagono ir prapuolē.

— Niekada dar per wieną sanwaitę ne buwo Chicagoj tiek myrių, kiek pereitą sanwaitę. Pereitą sanwaitę pasimirē isz wiso 385 žmonēs; užpereitą gi sanwaitę pasimirē tikt 252. Daugiausiai myrių buwo utarnįke: tą dieną numirē 125 žmonēs. Per tą sanwaitę patžudyszczių buwo 18, žmogžudyszczių 4; 30 myrių buwo nuo karszczio saulēs spindulių.

— Pereitos subatos wakarą, užsidegē pjowinyczios ir mēsos konserwų dirbtuwēs po nr. 925–941 S. Halsted str. Sudegē pjowinyczia ir ledo krautuwē. Blēdį ugnies padarytą skaito ant 100 000 dol.

— Perskaitykit naują apgarsinima apie naujas didelias dowanas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Kazio Miliaucko, kuris gyweno pas manę Philadelphijoj. Jeigu kas isz godotinų lietuwių žinotu, kur jis randasi melszcziau apie jį man praneszti.

Simon Arbaszauskas,
1211 S. 2nd Str., Philadelphia, Pa.

Pajieszkau sawo draugo, Winco Blonko, isz Kauno gub.; Reseinių paw., 5 metai atgal gyweno jisai Glen Carbon, Ill. Jis pats, ar kas kits, teiksis duoti man žinią ant szio adreso:

Jokubas Topulis,
601 E. Pine Str., Mahanoy City Pa.

Lietuwiszkas piknįkas.

East St. Louis, Ill. Lietuwiszka parapija, ant naudos sawo bažnyczios, po wardu Nekalto Prasidējimo Szw. Panos Marijos (Lourdo), turēs sawo piknįką subatoj, 17 Liepos (July). Prasidēs 12 walandą widurdienio. Grajys puiki muzika. Piknikas atsibus Gross–Parke, arti lietuwiszkos bažnyczios.

Dēltogi užpraszome szirdingai atsilankyti wisus lietuwius ir lietuwaites isz wisų aplinkinių miestų ir miestelių.

Su guodone,

Prabaszczius Juozaps Serwetka
IR PARAPIJONAI.

Aritmetika.

Szioms dienoms iszējo isz po spaudos nauja knįgelē, **Aritmetika,** dēl iszsimokinimo rokundų. Ta knįgelē turi 104 puslapius, atspausta ant gražios popieros, o prekē tik **25c.** Kiekwienas norintis gerai iszmokti rokundų, tegul ją nusiperka, o iszmoks isz jos lengwai wisas rokundas be pagelbos mokintojaus.

Pinįgus galite prisiųsti pacztinēmis markēmis paprastoje gromatoj; jeigu siuncziate dolиarą arba daugiau, tai siųskite pinįgais arba iszpirkite money order, o jeigu mažiau kaip doliarą, tai galite prisiųsti markēmis. Adresą uždēkite szitokį:

A. Olszewskis,
924 33rd Str. Chicago, Ill

Pirmutinis Lietuwiszkas Saliunas
LIUDWIKO NAWIKO,
Spring Valley, Illinois.
ant kertes 1mos ir Spaldiny ul.

Užlaiko geriausius gerymus: szalta Alu, seniausias Arielkas, Likierius ir kwepenczius Cigarus. Užlaiko Unijos Alu stiklai dideli. **Užkwieczia wisus atsilankyti.** (17-1)

Kiekwienas teip sako:

CASCARETS CANDY CATHARTIC yra tai stebuklingiausios gydyklos szio amžiaus iszradimuose, turi gardu smoka, gydo lagadnei ir tikrai inkstus, kepenis, pilwę ir czystyja wisą sistemą, praszalina perszalimą, gydo galwos skaudejimą, drugy ir užkietejimą widuriu.

Pirk dežiutę C. C. C. sziadien, 10, 25, 50 centu. Randasi wisose aptiekose ir iszgydymą gwarantuoja.

Prekē pinįgų.

Ruskas rublis po ....53c.
Prusiszkos markēs po.......$24\frac{1}{2}$c.

Prie kiekwieno pinįgų siuntinio reikia pridēti 25c ant paczto kasztu.

Kataliogas knygu.

Knygos Dwasiszkos.

Kanczia Wieszpaties Jezaus arba Gawenios knygele	20c
KasdieninesMaldos " " "	5c
Lietuwiszkos miszios su natomis	10c
Misija " " "	25c
Mokslas Rymo Kataliku. Kiekwienas žmogus, norintis wadintis tikru Rymo-Kataliku, priwalo perskaityti szia knygele, idant suprastu kas tai yra katalikyste, kurios jis warda nesziojа........	40c
Nekaltybe augsztybe ir grožybe tos dorybes	20c
Pamokslai ape suda Diewo " "	15c
Pamokslai ant didžiuju metiniu szwencziu ir didžiosios nedelos	50c
Pamokslai ir Ganytojaus kalbos "	$2.00
Pekla arba amžinas pragaras	75c
Persejimas ape szwenta tikejima "	10c
Prisigatawojimas ant smerczio "	40c
Szkala pawargeliu, siratu ir daugel kitu naudingu žiniu....	15c
Tiesos žodžiai apie pamatinius tikejimo dalykus del mokytu ir nemokytu naudingi.....	35c
Trumpos Katekizmos pagal kuniga Pilkauska	15c
Trumpi pamokinimai ir rodos iszimtos isz knygu kn. K. Antanawicziaus.........	10c
Wadowas in dangu "	40c
Wartai dangaus "	15c
Wadowas aplankancziu kanczia Wieszpaties Jezuso Kristuso	15c.

Knygos mokslyszkos.

Abecela geriause mokintuwe del waiku	20c.
Akywi Apsireiszkimai Swiete, ant kuriu žmones nuolatos žiuri, bet ju gerai nesupranta; su 7 abrozeliais. Naudingiause knygele ant swieto del dasižinojimo isz ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas; kas yra debesiai ir ant ko jie laikosi. Preke....	.30c
Budai gydymo. Daktariszka knyga	40c
Etnologiszkos smulkmenos	25c
Istorija Europos su mapoms	50c
Istorija Suwienytu Walstiju Sziaurines Amerikos. Apraszo kaip Koliumbas atrado Amerika, koki czia tada žmones gyweno koki žmones pirmiausiai isz Europos pradejo wažiuoti in Amerika, kokios kares buwo, už ka karewo ir kokiuose metuose; kiek prezidentu buwo, koki ir kiek kuris gero padare del szios žemes. O ant pat galo talpinasi Konstitucija Suwienytu Walstiju, kuri yra reikalingiausiu dalyku del perskaitymo kiekwienam žmogui szioje Amerikos žemeje gywenancziam. Turi puslapiu 364. Preke	$1.00
Ta pati druczai apdaryta..................	$1.25
Ka darytie, kad butume sweiki ir ilgai gywentume...............................	10c.
Lengwas budas paeziam per sawes pramoktie raszytie, del nemokancziu	10c
Lietuwos Istorija, paraszyta S. Daukanto dwi dideles knygos, kožna po $1.50, sykiu abi.............................	$3.00
Lietuwos Gaspadine. Mokina kaip pritaisyti walgius ir west atsakancziai kuknia	20c
Lementorius Lietuwiszkas su poteriais, katekizmais ir mistranturu.	10c
Mokslas apie Žemia ir Kitus swietus, ju buwy ir pabaiga. Apraszo kas yra žeme, isz ko ji susideda, ant ko ji laikosi ir kaip sukasi; kas yra saule, žwaigždes, menulis; kaip toli in saulia ir in kitas žwaigždias, kas yra planetos, kometos ir kitos retai matomos žwaigždes. Yra tai naudingiausia knyga ir reikalingiause del perskaitymo ir pasimokinimo kiekwienam žmogui ant szios pasaules gywenancziam.	75c
Ta pati druczai apdaryta..................	$1.90
Naujas lietuwiszkas Lementorius	10c
Pilnas szimtmetinis kalendorius su "planetomis	15c.
Pradžemokslis Rankos Raszto del norincziu iszmoktie grażiai raszytie	10c.
Pradinis mokslas angliszkos kalbos...........	75c
Rankwedis Gromatu raszymui. Yra labai naudinga knygele, kuri mokina kaip reik raszytie gromatas in: pažystamus, prietelius, giminias, mylimaisias ir mylimuosius priesz apsiwedima, in ponus, kunigus, wyskupus ir kitas augsztai pastatytas ypatas. Pasweikinimai (pawinczewones) ant Nauju Metu, dienoje warduwiu, užgimimo ir kituose swarbiuose atsitikimuose. Preke.	50c.
Sodu weisimai ir Pudymu dirbimas...........	10c
Spasabas greito iszsimokinimo angelskos kalbos ne apdarytas " "	$1.00
o apdarytas " "	$1.25
Trumpa senowes Lietuwiu Istorija "	10c
Trumpa lietuwiszka Geografija paraszyta kunigo Žebrio........	15c
Žodynas keturiose kalbose: lietuwiszkai łatwiszkai, lenkiszkai, ir ruskai, yra geriause knyga del norincziu iszmoktie lenkiszkos, ruskos arba łatwiszkos kalbos " "	$2.00

Knygos istoriszkos, swietiszkos, pasaku ir giesmiu.

Anegdotai iszsitarimai ir patarles isz gywenimo senowes Grekonu bei Rymionu " "	5c
ANDERSONO PASAKOS. Wienoje knygeleje 10 grażiu pasakaicziu.	15c
Amerika Pirtyje Komedija del teatro	10c.
Apie Senowes Lietuwos pilis yra tai puikus apraskymas apie Lietuwos praeite ir apie tuos pilekalnius kurie dar ir szendien laukuose musu towynes niukso...	10c
Birutes dainos " "	10c
Diewaitis, apysaka szios gadynes. Yra tai grażiausia pasaka, kurios lietuwiai da niekad negirdejo. Preke " "	$1.00
Dainu skrynele	20c.
Graži waiku knygele " " "	10c
Gywenimas Genawaites (Genowefos). Yra tai labai puiki ir pamokinanti pasaka, apie kuria lietuwiai jau daug kartu girdeja yra	50c.
Gywenimas Stepo Rauduosio "	15c
HYGIENA, arba mokslas apie užlaikyma sweikatos. Szita knygele priwalo rastis kiekwienuose namuose, nes kas ją su atyda perskaitys, patalkys apsisaugoti nuo tukstancziu wisokiu ligu, patalkys užlaikyti czielybeje sawo sweikatą, paliginti sawo amži ir mokes užauginti sweikais ir twirtais sawo waikelius. Preke..............	35c.
Istorija grazios Katrukos " "	10c
Istorija isz laiko Francuzu wainos "	30c
Istorija grazios Magelenos	20c
Istorija septyniu Mokytoju " "	50c
Juokingas pasakojimas ape Szaltabuizius	5c
Kankles, lietuwiszkos dainos su natomis, sutaisytos ant 4 balsu, del wyru " "	25c.
Kaip igytie pinigus ir turta "	10c
Kas teisybe tai nemelas puikios apysakeles isz lietuwiu gywenimo "	15c
Kristijonas Duonelaitis " "	15c.
Kas yra, o kas bus " "	10c.
Krumpliu Jonas "	10c.
Kinai ir kaip jie gywena......................	10c
Lietuwiszkos dainos isz wisur surinktos, ape keturi szimtai dainu "	$2.00
Lietuwiszkas sziupinis "	5c
Lietuwiszkas Kalendorius ant metu 1896 "	15c
Lietuwos Kankles, nauju dainu knygele turinti 72 dainas.	15c.
Namelis pustelnyko " "	75c
Lietuwiszki Rasztai ir Rasztinykai	50c
NAUJAUSIS LIETUWISZKAS SAPNINYKAS, surinktas isz daugel swetimtautiszku sapninyku ir suredytas pagal tikra Persiszkai Egiptiszka sapninyka,—su 310 aiszkiu abrozeliu,—su apraszymu planetu ir paslapcziu kokias senowes žmones wartojo del nuspejimo ateites.—Geriausei iszguldo wisokius sapnus, koki tik žmogui prisapnuot gali. Preke..........................	50c
Apdarytas.....................................	75c
Kražiu Skerdyne. Apraszo ana baisu atsitikima, kada 1893 m. maskoliai užpuole ant bažnyczios miestelyje Kražiu, musze, szaude ir pjowe nekaltus žmonis, iszgriowe altorius ir užpeczetijo bažnyczia. Kuo aiszkiausiai apraszo ta wisa atsitikima.	15c.
Negirdetos daiktas ir geros rodos musu moterelems "	5c,
Olitypa, apysaka isz laiko terpsawiszkos kares Indijonu Amerikos.	25c
Patarles ir dainos..............................	10c
Pasakojimas Antano Tretininko " "	25c
Pirmutinis degtines warytojas, komedija	10c
Puikus apraszymas tikru atsitikimu isz laiko lenkmeczio wainos 1863 m.	40c
Palangos Juze " "	20c
Praeite Vilniaus. Apraszo nuo pat pradžiu užsidejimo miesto Wilniaus koki jame kliosztoriai buwo, koki lietuwiszki kunigaikszcziai gyweno, kokios kares jy aplanke ir daugybe kitu akywu Lietuwos atsitikimu..........................	10c
Puiki istorija ape Kantria Alana, kuri per 22 metus walkszcziodama po swieta, daugybia bedu ir wargu kantrei iszkentejo	20c
Rinalda Rinaldinas " " "	$1.50
ROBINSONAS KRUZIUS, moraliszka apysaka del jaunumenes. " "	25c
Rutu Lapeliai naujausios dainos " "	15c
Swodbine reda. Yra tai puikios dainos ir aracijos wartojamos seniau ant lietuwiszku wesieliu. Dwi knigi.................	$1.50
Talmudas žydu " "	10c
Terp skausmu in garbia. Naujausios dainos..	20c
Trumpi Pamokinimai ir Rodos iszimtos isz knygu kun. K. Antanewicziaus.	10c
Weselijos arba pagirenu gobtuwes............	20c
Witolioruda. Giesme isz Lietuwos padawimo	50c
Žiponas bei Žipone	25c

Iszsiunczíame in wisus miestus ir miestelius wisos Amerikos wisokius daiktus, kaipo tai: Maszinas del siuwimo, Maszinas del drukawojimo gromatu, Siutus, Overkotus, Wargonus, Armonikas, Grajyjamas Dežutes, Klarnetas, Fleitas, Basetles, Skripkas, Gitaras, Triubas, Žiuronus, Britwas, Peilius, Widelcius, Szaukstus, Striclbas, Rewolwerius, Laikrodžius, Laikrodelius, Lenciugelius, Kompasus, Žiedus, Auskarus, Abrozus ir wisokius kitus daiktus. Teipogi padidiname fotografijas, dirbdiname luksztus del laikrodeliu ir t. t. Prisiunczíame katalioga kožnam dykai. **Adresawokit teip:**

Kelpsch, Noreiko & Co.,
56 Fifth Ave., CHICAGO, ILL.

Pigiai ant pardawimo Lotas,

Ant Auburn Ave.; yra tai trecziаs lotas į sziaurius nuo 32ros ul., pryszakiu į rytus. Atsiszaukite pas:

T. F. Monahan, Ruimas 675 ir 616, 87 Washington Str., Chicago. (31—7)

Apgarsinimai.

"Varpas", literaturos, politikos ir mokslo dwimēnesinis laikrasztis, iszeina jau 9 metas Tilžeje. "Varpas" yra Lietuwos wadowų laikrasztis; talpina pulkias apysakas bei moksliszkus rasztus. "Varpas" į Ameriką ant metų, su prisiuntimu, kasztuoja 1 dolarą.

"Ukininkas", Lietuwos ukininkų mēnesinis laikrasztis, iszeina 8 metai, teippat Tilžėje. Talpina įwairius rasztus apie lietuwių prispaudimą po gudų waldžią, bei pamokina, kaip reik nuo jų gintis, apysakas, pamokinimus isz swetimų szalių, bei apie ligas, nuo kurių gali pats žmogus pasigelbēti, neēsant arti daktaro.

"UKININKAS", į Ameriką, ant metų kasztuoja tiktai wieną dolarą. Norinti iszsiraszyti wirsz minētus laikraszczius, pinigus gali siųsti registrawotose gromatose ant szito adreso (10—7)

HERRN DR. BRUAŽIS,
Tilsit, Ostpreussen
Germany.

Wisokias knygas,

lietuwiszkas, teip dwasiszkas kaip ir moksliszkas, teipgi ir laikraszczius, kaipo tai: **"Varpą", "Ukininką"** ir **"Tewynes Sargą",** wisus tris kartu imant ant 1897 m. prisiunczių už $3.00. Katalogą knygų ir laikraszczius ant paziuros prisiunczių dowanai. Užpraszant knygas arba laikraszczius, reikia sykiu ir pinigus prisiųst. (31—7)

JURGIS LAPINAS
Tilžeje — Tilsit, Ostpr.
Germany.

Naujas Lietuwiszkas Saliunas.
Fel. Majausko
952 33rd St.

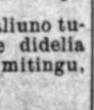

Užlaikau swiežia bawarska Alu, geriausias ir seniau sias Arielkas, Wyna, Likierius ir puikiausius Cigarus.

Prie saliuno turiu puike didelia sale ant mitingu, baliu ir wesialiju.

Ateik broli pamatytie ir to wiso pabandytie.

Felixas Majauskas,
952 33-czia ulyczia,
CHICAGO, ILLINOIS.

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted ul.
Nujima puikias Fotografijas, už tuzina tiktai
$2.00
An weseliu ir kitokiu reikalu nujima Fotografijas kopulk ausel.

Wanted—An Idea Who can think of some simple thing to patent? Protect your ideas; they may bring you wealth. Write JOHN WEDDERBURN & CO., Patent Attorneys, Washington, D. C., for their $1,800 prize offer and new list of one thousand inventions wanted.

APTIEKA

— Geriause lietuwiszkai–lenkiszka Aptieka Juozo Leszczynsko, po nr. 3315 Laurel st., kuri užlaiko geriausias gydyklas czionykszczias ir isz Europos ir teisingiausei iszpildo receptus, o prekes pigesnes kaip kitur. Aptiekoje randasi D-ras pone Marija Dowiatt nedelioms, panedeliais ir ketwergais nuo 10 iki 12 walandai widurdienio, o D ras W. Statkewiczius randasi kožname laike. Ant pareikalawimo gali paszauktie in aptieka per telefona kiekwiena daktara, koky kas nori ir kožnoje walandoje. Teipogi ant pareikalawimo iszsiunczeme ywairias gydiklas wisur, atsakome laiszkus ywairiose kalbose ir gydome lygas per laiszkus.

Telefonas Yard 709

P.F. Bradchulis,
Notary Public & Claim Adjuster.

Iždirbu wisokius dokumentus ir kaip mokinantis ant adwokato užsiimu wisokiomis prowomis, ypacz priesz kompanijas už sužeidimus. Teipgi kolektawoju skolas už burda ir algas ir duodu roda kiekwiename atsitikime. Wiengenczei turedami koky reikala szaukites pas sawo wiengenty.

F. P. Bradchulis,
630 So. Canal St., CHICAGO, ILL.

E. ZANIEWSKIS.

924 33rd str., Lietuwiszkas kriauczius.

Pigausia drapanų krautuwē. Parduoda wisokius drabužius kuo no pigiausiai. Teiposgi dirba ant orderio už pigesnę preke kaip wisur. Wiengencziai, praszom atsilankyt, o persitikrysite.

"RYTAS"
NEDELINIS Laikrasztis
ISZEINA
WATERBURY, CONN.

Yra tai wienas gryniausiu, kas link padawimo Amerikoje Lietuwiszku laikraszcziu. Iszleidžiamas kriszczioniszkoje dwasioje. Žinių daugiausiai apie Amerikos lietuwių reikalus.

Ant metu tiktai $1.

Welitina kiekwienam jį skaityti.

Raszykit ir pinįgus siųskit ant adreso:

Rev. J. Zebris,
34 John St., Waterbury, Conn.

The Standard Liquor House.
Naujas Lietuwiszkas Saliunas
Juoz. Millerio,
203 Washington St.,
SEATLLE, WASH.

Užlaiko geriausius gērymus: Arielkas, Likierius, szaltą Alų, ir kwepianczius Cigarus. Teiposgi kiekwienas pribuwęs pas manę gali gaut geriausią rodą ir dasižinoti apie wisus reikalus szio krasztо. Kam teks czia atwykti, meldžiu pas manę atsilankyti. (2–10)

Su guodone
Juozas Miller.

Jeigu kam reikia kur iszwažiuoti isz Chicagos, arba ka parkwiesti į Chicagą, tai Tikietus ant wisu geležinkelių gali gaut "Lietuvos" redakcijoj, 924 33rd st.

Dr. Marija Doviatt, Lietuwe.
Paeinanti isz Kauno Gubernijos.
838 W. 18th Str.
Priima ligonius adynose: nuo 9 iki 12 priesz piet ir nuo 6 wakare. Telephonas: Canal 13

NAUDOKITES!

PUIKIOS DOWANOS IKI SZIOL NEGIRDETOS,

Kurias "Lietuvos" redakcija iszderejo del sawo skaitytoju per ypatinga sutarme su garsinga Wedderburno Kompanija.

Idant padauginti sawo skaitytojus ir duot jiems proga ant iszgrajyjimo brangiu dowanu, "Lietuvos" redakcija susitare su redakcija angliszko laikraszczio **The National Recorder,** pasiulyti skaitytojams brangias dowanas susidedanczias isz $7,300,00.

Laikrasztis **The National Recorder,** ipatingai užsiima apraszymais naujausiu mokslo iszradimu ir nauju iszmislu, o teiposgi padeda iszradejams ingyti patentus ant ju iszradimu; delto gi idant dar labjau pagarseti ir pasiekti wisus wisu luomu ir tautu žmones, užmane dideli Kontesta wirsz minetu dowanu.

Kiekwienas kuris užsimokes prenumerata **$2,50,** gaus per isztisa meta du laikraszczius — **"Lietuva" ir "The National Recorder"** ir prie to **paliudyjima** duodanty jam tiesa imtie dalywuma konteste.

Tiems, kuriu prenumerata jau yra užmoketa, po prisiutimui $2,50, siusime laikraszty per kitus metus, skaitant nuo laiko užsibaigimo ju prenumeratos, kaip dabar mus knygose užraszyta. Norint ingyti tiesa imti dalywuma tame konteste, reikia pasiskubyti, nes szitas ypatingas pasiulyjimas yra tik ant trumpo laiko.

$7,300 bus iszdowanota.

The National Recorder ingijo prakilnu warda terp moksliszku ir pramones laikraszcziu. Jis turi tukstanczius skaitytoju kiekwienoje walstijoje, kiekwiename mieste ir kaimelyje, bet **jis nori ir daugiaus.** Ne wienoje szalyje žmones nera teip palinke ant wisokiu iszradimu, kaip pas mus Suwienytose Walstijose. **The National Recorder** yra dideliu pagelbinyku del wisu iszmislincziu ir wisados apszcziai žiniu paduoda apie naujus iszradimus ir juos apraszo. Idant padidinti sawo skaitytoju skaitliu ant kokios puses milijono per kelis menesius **Recorder** užmane iszdalinti dideles dowanas daugybei ypatu, kurios pasirodys gabesnemis ir prakilnesnemis. Kontestas iszsibaigs 1 d. Lapkriczio (November) 1897 m. Dowanu paskyrimu užsiima prakilnus tiesos wyrai, terp kuriu yra ir 3 žinomesni sanariai kongresso. Augsztas wardas tu wyru gwarantuoja ju nusprendimo teisinguma.

Sztai tos dowanos:

Tukstauty doliaru auksu............	$1000
Kelione po Europa............	" 600
Kelione in Kalifornia, Mexico............	" 400
Penkios dowanos po du szimtu dol. auksu............	" 1000
Kasztai ant wienu metu už moksla kokioje nors Amerikos kolegijoje ar mokslaineje............	" 300
Deszimts dodowanu po szimta dol. auksu............	" 1000
Puikus portafijonas brangiausio medžio už dyka pristatytas	" 500
Szimtas dowanu po deszimts dol. auksu............	" 1000
Deszimts szimtadoliariniu dwiraczíu (bicykliu)............	" 1000
Septynes-deszimts dowanu po penkis dol. auksu............	" 350
Szimtas dwideszimts penkios dowanos po du dol. sidabru...	" 250

Trys szimtai dwideszimts penkios dowanos kasztuojanczios $7,300.

Budas, kaip ingyti wiena isz tu dowanu, labai prastas. Wisas tawo darbas — perskaites tris czia padetus žodžius **"Patent Attorney Wedderburn"** suskaites ir gerai insidejes literas tuose žodžiuose, sudaryk kuodaugiausiai žodžiu (angliszkai) isz tu literu; kiekwiena litara žodyje turi tiek syk buti, kiek syk ji yra tuose trijuose žodžiuose (Patent Attorney Wedderburn). Uždoudame darba isz tu žodžiu litaru sudaryti wisokius žodžius, noredami per tai pagarsiti wisur Wedderburn'o kompanija, kad wisi žinotu, jog iszradus ka naujo, reikia kreiptis prie tos kompanijos, nes ji lengwiausiai parupins patenta ant iszradimo.

Wedderburn & Co., apart augszcziaus paminetu dowanu, prižada iszmoketi dar $500 auksu tam, kuris gaus pirma priza (dowana).

Taigi tas, kurs prisius daugiausiai žodžiu, gaus $1500 auksu, kitas dowanas gaus paeiliui kiti isz prisiustu žodžiu skaitliaus. Idant ingyti tiesa imti dalywuma szitame konteste, ne reikia jokios extra mokesties, tik užmokekit už metus prenumerata už "Lietuva" ir THE NATIONAL RECORDER, wiso labo $2,50.

Aptureje tuos pinigus, mes prisiusime kiekwienam užsimokejusiam tam tikra paliudijima (certificate) su wisais paaiszkinimais apie kontesta ir regulas, kaip padaryti žodžiu surasza.

Wardai wisu laimejusiu dowanas bus apgarsyti "National Recorderyje"; "Lietuvoj" gi paminesime wisus lietuwius, kuriems pasiseks laimeti dowanas sziame konteste.

Pinigus siuskite ant adreso:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., CHICAGO, ILL.

W. SZYMANSKI
624 Blue Island Ave:
užlaikau didžiausia
Krautuwia Mebliu,
kaipo tai;
Stalų, Szēpų, Lowų, Peczių, Lempų, Diwanų ir t.t. o parduodu wiską pigiau kaip wisi kiti sztorai. Teipogi parduodu ir ant mēnesinių arba nedēlinių iszmokesczių. Pamēginkit pas manę, o pamatysite, kad daug geriau ir pigiau pirksite wiską, nē kaip kur pas kokius žydus.

N.L. PIOTROWSKI,
Adwokatas augsztesniu sudu ir Notary Public.
Ofisas: 84 La Salle St., Ruimas 620. Gywenimas: 112 W. Division St.

Atlieka prowas wisuose suduose, iszdirba wisokias popieras — dokumentus; o labjausei užsiima prowomis už sužeidima ir užmuszima geležinkeliu, fabrikuose ir t.t. Kiekwienas turintis koki reikala, tegul pirmiausei pas jy rodos pasiklause.

Gali susiszneket lenkiszkai.

Ben. Hatowskis.
527 S.Cana kerte Judd, Chicago, Il

Dirba, taiso ir parduoda:
LAIKRODZIUS, LAIKRODĒLIUS
Lenciugēlius, Ziedus, Spilkas, auskarus ir teip toliau.

Kas nori gali gaut puikių "Gold Fielled", 14-ko Karatų, ant 15 akmenų su tikrais Elgino widuriais laikrodēlį nuo $17 iki $20 ant iszmokesczių, mokēdamas tik po wieną doliery ant nedēlios.

Kas tik ko reikalaujete ateikite pas mane pirksite wiską pigiau kaip kitur.

Ziegorela czistyimas 50c. Sprendzyna 50c. Stykłas ir skazupkos 10c Szlubinej ziedaj 56 ir 72 prabos nog $3 iki $6. Sidabrini "Elgin" ziegorej $7.00. Wyska garantawoje ant metu.

CANDY CATHARTIC
Cascarets
CURE CONSTIPATION
REGULATE THE LIVER
10¢ 25¢ 50¢ ALL DRUGGISTS
ABSOLUTELY GUARANTEED to cure any case of constipation. Cascarets are the Ideal Laxative, never grip or gripe, but cause easy natural results. Sample and booklet free. Ad. STERLING REMEDY CO., Chicago, Montreal, Can., or New York. 317.